NURHAK'TAN KIZILDERE'YE

12 MART 2. Bölüm

EYLEMCİLERİ ANLATIYOR

■ 12 Mart öncesi gençlik mücadelesi ve saptırma çabaları

"Susun şimdi gerçek sosyal-demokrat konuşacak"

8. Sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 20 NİSAN 1980

10 LİRA

★ Pol-Birli polisler makam arabasından bir yurttaşa ateş açtılar

★ Komandoların taradığı kahvede ölen yurttaşları, terörist olarak suçladı

★ Halka baskı yaptırmak amacıyla özel bir tim kurdurdu

★ Emrindeki polislerin yaptığı işkence ayyuka çıktı ama...

Bu vali hâlâ görevde!

■ Kayseri Valisi Babür Ünsal MHP'nin desteğiyle devlet terörü uyguluyor

■ Valinin tutumu MHP'lileri öylesine pervasızlaştırdı ki, adam öldürmekten aranan bir komando polisle sohbet ederken silahıyla birlikte yakalandı

HABER MERKEZİ

SEÇİMLERDEN sonra Kayseri'ye atanan Vali Babür Ünsal başta olmak üzere devlet kademelerinin desteğinde MHP'li komandoların, baskı, terör ve cinayetleri şehirde huzur bırakmadı.

Fabrikalar, okullar ve şehrin bazı semtleri çatışma alanı haline getirildi. Gece yarısı patlayan bombaların, kurşunlanan evlerin ve işlenen cinayetlerin sayısına her geçen gün birkaçı birden ekleniyor.

DÖNÜM NOKTASI

Önceleri, bazı semtlerde dağınık olarak gö-

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Yurttaşları bu hale getirenler mi güvenliği sağlayacak?

MHP'lilerin yarattığı terör olaylarının yanı sıra halk üzerinde polisin baskı ve işkencesi de arttı. CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, yaptığı bir basın toplantısında işkence gören yurttaşları basına göstermişti.

MHP yöneticilerine silah ruhsatı veren yetkililer, TİKP yöneticisine verilmesini engelliyor

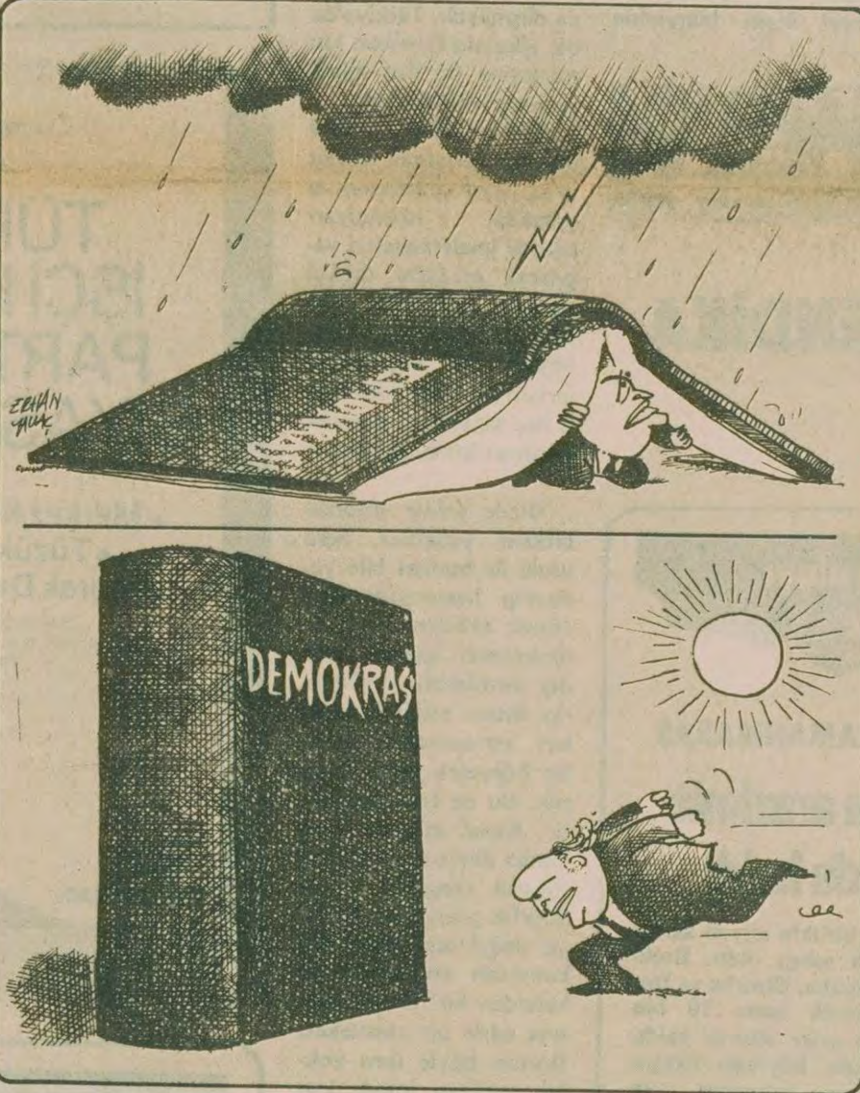
K.MARAŞ (ÖZEL)

MHP Pazarcık İlçe Başkanı Mahmut Aras'a silah taşıma ruhsatı verilirken, Kahramanmaraş Valisi emniyet ve jandarmanın "Silah taşıması zorunludur" şeklindeki raporuna rağmen TİKP Pazarcık İlçe Başkanı Hasan Gökpınar'a silah verilmesini engelliyor.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Pazarcık İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Seyfi Kurtal Apocuların silahlı saldırısı sonucu başından yaralanmış ve kafatası kemiği kırılmıştı. Apocular Seyfi Kurtal'a ikinci kez de silahlı saldırıda bulunmuşlardı.

Pazarcık jandarma ve emniyet teşkilatı TİKP Pazarcık İlçe Başkanı Hasan Gökpınar'a "dikkatli olmasını", "kendisine silahlı saldırıda bulunulacağına dair istihbarat aldıklarını" bildirerek uyarıda bulunmuştu.

Kahramanmaraş Valisinin bu rapor ve istihbarata rağmen TİKP Pazarcık İlçe Başkanına tabanca taşıma ruhsatı vermemesi ilçede tepkiyle karşılandı.

BU KADARI GÖRÜLMEMİŞTİ!

Gördes'te Kaymakam dahil bütün memurlar sürüldü

■ Antalya Sümerbank Fabrikasında da AP'lilerin verdiği listeye göre sürgünler yapılıyor.

HABER MERKEZİ

AP hükümetinin partizanca tutumu sürgünlerde rekor kırıyor. Gördes'de kaymakam dahil bütün devlet memurları çeşitli yerlere sürüldü.

Gördes kaymakamı ile çeşitli devlet dairelerinde çalışan müdürler görevlerinden alınarak sürüldüler. Ayrıca memurların yüzde 70'i ve 20'ye yakın öğretmen de sürülenler arasında yer alıyor.

Gördes Kaymakamı Semih Ergin Ankara'nın Beypazarı kazasına gönderilirken görevlerinden alınıp çeşitli yerlere sürülen müdürler ise şunlar: İlköğretim Müdürü Eyüp Taş, Gördes Lisesi Müdü-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Türkiye Birlik Partisi Kongresinde Afganistan işgali kınandı

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE Birlik Partisi 7. Büyük Kongresi dün Derya Sinemasında çalışmalarına başladı. Genel Sekreter Lütfi Güzer tarafından okunan raporda Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesi kınandı.

Raporda Irak'la İran arasındaki sürtüşme, Afganistan topraklarının, Sovyetler Birliği tarafın- işgal edilmesinin ve Amerika'nın İran'la diplomatik ilişkisini kesmesinin ülkemizin siyaseti üzerinde derin etkileri olan olaylar olduğu belirtildi.

(Devamı Sa. 6 Sü.4)

Doçent Bulut'u öldüren komando yakalandı

■ Ankara'da bir Ziraat Fakültesi öğrencisi öldürüldü.

HABER MERKEZİ

KARADENİZ Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Doçent Doktor Necdet Bulut'u öldürmekten sanık bir komando, Samsun'da yakalandı. Samsun Emniyet Müdürü Naim Erdem, Hüseyin Koloğlu adındaki sanığın Doçent Doktor Necdet Bulut ve ibrahim Güner Ekiz adlı bir öğrenciyi öldürdüğünü itiraf ettiğini açıkladı. Samsun Emniyet Müdürü Erdem, sanığın çeşitli soygun olaylarına karıştığının da belirlendiğini bildirdi. Suçunu itiraf eden katil komando gözaltına alındı.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Meclislerde perşembeye kadar bir şey yok

■ Parlamenterlerin bir kısmı yurt dışına, bir kısmı da Ankara dışına gitti.

■ Perşembe günü iki büyük partinin bazı girişimlerde bulunması bekleniyor.

ANKARA (ÖZEL)

BİR aya yakın bir zamandır Cumhurbaşkanlığı seçiminden bunalan parlamenterler, bazılarının görevli olarak yurt dışına gitmesinden "bu hafta birşey olmaz" sonucunu çıkararak, Ankara'dan ayrıldılar.

Danışma Kurulunun TBMM'nin cumartesi pazar ve 23 Nisan'da toplanmaması kararı almasının yurt dışına gidişi hızlandırdığı belirtiliyor.

Bu durumda pazartesi ve salı günü TBMM'nin çoğunluk sağlanamadığından toplanamayacağı belirtiliyor.

Perşembe günü ise iki büyük partinin bazı girişimlerde bulunabilecekleri öğrenildi. Bu girişimlerin aday değişikliği şeklinde olması ihtimali de belirtiliyor.

Dışişleri, ABD'nin İran konusundaki notasını inceliyor

Türkiye, İran'a karşı tutumunu değiştirmeyecek

■ Hükümet ABD'nin baskısına rağmen İran'la ilişkilerinde değişiklik yapmayı düşünmüyor.

■ Türkiye, İran-ABD anlaşmazlığının barışçı yollardan çözülmesini dilediğini taraflara gayriresmi olarak bildirdi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin, Türkiye'ye, İran'a ambargo uygulanması için nota verdiği yolunda haberler yoğunluk kazanmış ve Dışişleri Bakanlığının ABD'nin notasını incelediği bildirilmiştir. Hükümetin ABD'nin baskısına rağmen İran'la ilişkilerinde değişiklik yapmayı düşünmediği haber verilmiştir. Bu arada Türkiye'nin, İran-ABD anlaşmazlığının ba-

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

THY'de grevde bulunan işçiler, kazanılmış haklarının gaspedilmek istenmesi nedeniyle başlattıkları mücadeleyi başarıyla sürdürüyorlar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

THY grevcileri, Bakanın iddialarını cevapladı:

"Uzlaşmaz tutumunu değiştirmesi gereken Bakanlıktır"

İSTANBUL (ÖZEL)

ULAŞTIRMA Bakanı Hüseyin Özalp'in "THY grevinde anlaşma sağlanması için 3 şartım var" şeklindeki açıklamasını cevaplandıran Hava-İş Sendikası Genel Sekreter Yardımcısı Zafer Danyal, "Bakanın öne sürdüğü üç şarttan ikisi üzerinde zaten daha önceden anlaşma sağlanmıştı. İşgüvenliği meselesinde ise uzlaşmaz tutumunu değiştirmesi gereken Bakanlıktır" dedi.

Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp'in THY grevinde anlaşma sağlanması için ileri sürdüğü 3 şart arasında, 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak kabul edilmemesi, sendikanın 1500 yurt içi ve 100 yurt dışı ücretsiz uçak bileti talebinden vazgeçmesi ve yine sendikanın işgüvenliği ile ilgili isteklerinde ısrar etmemesi şartları bulunuyordu.

Bakanın bu 3 şartını cevaplayan Hava-İş Genel Sekreter Yardımcısı Zafer Danyal 1 Mayıs'ın Bahar Bayramı olarak birkaç ay önce tarafsız aracıdan geçtiğini, ücretsiz bilet konusunun ise "ortaklık el kitabı"na göre verilmiş bir hak olduğunu, zaten bu konuda daha önceden anlaşma sağlandığını belirterek, "Anlaşma sağlanmış konularda anlaşmazlık varmış gibi bakanın açıklama yapmasına anlam veremiyorum" dedi.

Bakanın üçüncü şart olarak ileri sürdüğü kadro istihdam kurulları konusuna da değinen Danyal, bu kurulların işyerindeki ça-

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

11 sendika Yönetim Kurulu kararına muhalefet ediyor

"Türk-İş mayısta hâlâ susarsa biz susmayız"

■ Hükümet General Elektrik'teki grevi erteledi.

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş'e bağlı 11 sendika yöneticisinin Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısından çıkan kararlar üzerine son bir kez daha bekleme ancak, mayıs toplantısından da bir sonuç çıkmadığı takdirde harekete geçme kararında oldukları öğrenildi.

Yönetim Kurulu toplantısından sonra konuştuğumuz bazı sendikacılar, bu konuda şunları söylediler:

"Yönetim kurulunda yer alan bir çok sendika, icra kurulları toplantısında alınan kararların onaylanması isteğindeydi. Bu konuda taleplerimizi ilettik. Hatta bu eylemin 1 Mayıs'tan önce yapılmasının ve DİSK'in girişebileceği bazı maceracı girişimlere karışmamasının faydaları üzerinde durduk. Ancak teklifimiz kabul edilmedi. Az bir farkla azınlıkta kaldık. Bu şartlar da, örgütün birliğini korumanın, ortak karar alıp ortak davranmanın önemini dikkate alarak, şimdilik beklemeyi uygun gördük. Ancak, bu bekleyişimizin de bir sınırı vardır. Nitekim yönetim kurulu toplantısında da açıkça ifade edildi. Mayıs sonunda üst yönetim aynı oyalama tutumuna girdiği takdirde, bu görüşe katılmayan sendikalar olarak kendi aramızda bir araya gelip tutumumuzu alacağımızı da açıkladık"

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Aydınlıkta

SINA CILADIR

Begin' in demeci

İsrail Başbakanı Menahem Begin'in, haftalık "Yankı" dergisinin 470. sayısında özel bir demeci yayınlandı. Demecin en ilgi çekici bölümü, Begin'in Türkiye'deki iç kargaşaya ilişkin iddialarıydı. İsrail Başbakanına göre, "Türkiye'deki herhangi bir Kürt hareketiyle" İsrail'in hiç bir ilişkisi yoktu. Begin şöyle devam ediyordu:

"Diğer taraftan, bazı Arap ülkelerinin ve FKÖ'nün tüm bölgede olduğu gibi, Türkiye'de de anarşist ve bölücü gruplara silah ve eğitim desteğinde bulunduğunu biliyoruz."

Begin, sözkonusu demecinde, FKÖ'ye ağır bir dille çatıyor ve FKÖ'den "soykırımcı", "cani" şeklinde soz ediyordu.

Ne ilginçtir, Begin'in bu sözlerinin daha mürekkebi kurumadan Aydınlık'ın 9 Nisan 1980 tarihli sayısında bir haber yayınlandı. Habere göre, "Kürdistan İşçi Partisi" ile "Ermenistan Gizli Kurtuluş Ordusu" Güney Lübnan'ın Sayda (Sidon) kentinde müşterek bir basın toplantısı düzenlemişlerdi. Bu iki örgütün basın toplantısında bir araya gelmesi, hayli ilginçti. Çünkü, "Kürdistan İşçi Partisi", Aydınlık okurlarının çok yakından tanıdığı "Apocular"ın ta kendisi idi. "Ermenistan Gizli Kurtuluş Ordusu" ise, Lübnan'da üslenen ve Hıristiyan Araplarla (ya da Falanjistlerle) işbirliği yapan ırkçı bir örgüttü. Hıristiyan Araplara gelince, bu örgütün, İsrail tarafından, özellikle FKÖ'ye karşı bir "vurucu güç" olarak kullanıldığı bilinmekteydi.

Bizim Aydınlık, habere şöyle bir başlık çıkmış,

–APOCULARIN ARKASINDA İSRAİL VAR.

Haberi okuduktan sonra, İsrail Başbakanının "Yankı"ya verdiği özel demecinde, bir yandan ülkemize ilişkin cilalı sözler ederken, diğer yandan da FKÖ'ye çok çirkin bir şekilde saldırmasının gerçek anlamı biraz daha berraklaştı kafamda. Eh, bu durumda Begin'in koltuğunda kim otursa, "Yankı"nın başvurusunu boş çevirmezdi elbette. Bir yandan Türkiye'de iç kargaşayı artırmak için Apocular gibi piyon örgütleri kullanacaksın, öte yandan da anarşi topunu FKÖ'ye atacaksın... Diyeceksin ki, "FKÖ'nün, tüm bölgede olduğu gibi, Türkiye'de de anarşist ve bölücü gruplara silah ve eğitim desteğinde bulunduğunu biliyoruz."

Ne yaman akıl değil mi? Bir taşla, birkaç kuş!

Peki amaç?

Amaç bellidir: Türkiye ile Arap ülkeleri arasında soğuk hava koridorları açmak ve özellikle de yiğit Filistin halkının gerçek temsilcisi FKÖ'yü Türkiye kamuoyunda küçük düşürmeye çalışmak, yıpratmak...

* * *

Oysa bu ikiyüzlü tutumu ile gerçekte yıpranan İsrail'dir. İsrail, hızla tecride gitmektedir. Ortadoğu'da yeni maceraların peşine düşmesi bununla ilgilidir. Uzunca bir süre, Ortadoğu'da ABD'nin piyonu rolünü üslenen İsrail, bugün Moskova'nın kazdığı kanala düşmüştür. İsrail Başbakanı Begin, Sovyet yayılmacılığından söz etmektedir ama, gerçekte İsrail mevcut siyaseti ile Moskova'nın yayılma emellerine hizmet etmektedir.

Galiba, siyonizm, düzenli bir biçimde, kendi mezarını kazıyor!..

düşünce dünyası

TÜRKİYE'DE ECZACILIK VE İLAÇ SORUNU

Ayla Atılgan
Eczacı

BU gün Türkiye'de eczacılık mesleği, ilaç sorununa paralel olarak bir çıkmaza girmiştir.

Halbuki Türkiye, Anadolu ve Trakya'daki geniş toprakları üzerinde o kadar zengin bitki örtüsüne sahiptir... Bu hüday-ı nabit yetişen tıbbi bitkilerin genellikle pek çoğundan istifade edilmez. Bu tıbbi bitkilerin ihtiva ettiği birçok ilacın etkili maddesini ihtiva eden kimyasal maddeler her sene çürüyüp gider. Hükümet de bunları ithal etmek için avuç dolusu parasını yabancı uluslara verir. Bu tıbbi bitkilerin ziraatini yaparak yanında bir ham madde fabrikası açmayı düşünmez. Düşünse de yabancılar ve yabancılardan yüksek komisyon alarak beslenen firma mensupları bu teşebbüslere engel olurlar. En basit bir misal haşhaşın en iyi kalitesi çok miktarda Ortadoğu'da yetişmektedir. Haşhaşı ucuz fiyatla bizden alan açıkgöz Batılılar gene bize çok yüksek fiyatlarla haşhaştan elde edilen alkoloidleri satmaktadırlar. Bir zamanlar Osmanlı ülkesinde alkoloid fabrikaları vardı. Batılıların baskısı ile bu fabrikalar kapatıldı.

Türkiye her bakımdan hammadde miktarı yönünden çok zengin ve çok şanslı bir ülke olmasına rağmen emperyalistlerin baskısı ile hammadde sıkıntısı çeken bir ülke haline getirilmiştir. Batılı parazitler doğal kaynaklarımızı kendi çıkarlarına uygun olarak yağma etmekte bizden ucuz aldıkları maddeleri bize çok pahalıya satmaktadırlar. Vicdanı sızlamayan yerli parazitler de bunlarla işbirliği etmektedirler. Bunlar bir avuç insandır.

Şimdi kooperatif sistemine gitmekle bu aracı sınıf ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Bunların yanında yüzde yirmi kârla çalışan çoğunlukla günlük cirosu üç bin lirayı geçmeyen mahalle ve sokak arası eczacıları. Aslan payını alan ilaç konfeksiyon ve montaj sanayicileri ile ilaç kabzımallarından sonra eczacıya yüzde yirmi kâr verilmektedir. Dükkan kirası, elektrik, su parası, gelir vergisi, kalfa ücreti ve kalfanın sigorta masrafları, telefon faturaları, ayrıca bir çırak çalıştırılıyorsa çırağın ücreti gibi masraflar bu yüzde yirmi kârın içindedir. Bunlara müteferrik masrafları da ilave edersek safi kâr yüzde beşe kadar düsmektedir. Günde üç bin lira ciro yapanın elinde ne kalır?

Bunun yanında binlerce eczacı işsiz gezmekte veyahutta bu hayat pahalılığında cüzi kârlarla ilaç bayiliği yapmaya itilmektedir. Bu işi okumak yazmak bilen bir ilkokul mezunu bile bir kaç ay staj gördükten sonra yapabilir. Raftan ilaç alıp vermekle eczacı üretici durumdan çıkarılmış, yabancı sermayedarların ve yerli ortaklarının oyunları ile pasif bir duruma getirilmiştir.

Öte yandan devlet kapısına sığınmış bir kısım eczacıların da ıstırapları dindirilememiştir. Hastanelerde, üniversitelerde, bürokraside, hükümet tabipliklerinde, SSK'da çalıştırılan eczacılar da, üretici bir duruma getirilmemiştir. Bunlar sağlık kuruluşlarında ikinci sınıf sağlık personeli olarak, pasif, kişiliği elinden alınmış, tahsiline hiç değer verilmeyen, bilgisinden istifade edilmeyen, buna paralel olarak ücreti dahi az ödenen ve küçümsenen bir meslek sınıfı haline getirilmiştir.

Bundan yirmi-otuz sene evvel eczacılık Türkiye'de en güzel bir meslekti. Eczacıların tümü zengindi. Çünkü bütün eczaneler üretici durumdaydılar. Eczanelerin arkasındaki laboratuvarlarda, hekimlerin yazdıkları majistral reçetelerdeki haplar, şuruplar, kapsüller, merhemler, fitiller, ovüller, solüsyonlar ve çeşitli galenik preparatlar yapılırdı. Eczaneler hammadde ve drogları satın alarak mamül madde haline getirerek hastaya sunarlardı. Bu devirde lüks ambalaj kullanılmaz, bu masraf da hastanın sırtına yükletilmezdi. Rakı şişeleri, şarap ve sirke şişeleri bile işe yarar hale getirilirdi. Belki ilkeldi. Fakat daha faydalıydı. Hekim hastayı iyi bir muayeneden geçirdikten sonra hastanın bünyesine göre ilaç yazar, eczaneye öyle gönderirdi.

İlaç sanayisi gelişince büyük sermayelerle büyük ilaç fabrikaları açıldı. Tıbbi bitkilerden elde edilen droglardan ziyade, kimyasal maddelerden sentetik ilaçlar elde edilip piyasaya sürülmeye başlandı. Halbuki droglar yani tıbbi bitkilerden elde edilen materyel insan bünyesine daha yakındı. Yan tesirleri daha azdı. Ticari gayelerle bu usüller yavaş yavaş terkedildi. Sentetik ilaç sanayisi bütün dünyada hakim oldu. Propaganda servisleri vızır vızır faaliyete geçti. Reklamlar, broşürler, bin bir devaya iyi geldiğini iddia eden prespektüslerle halk bu ilaçları kullanmaya teşvik edildi. Yeni yeni ilaç pazarları arandı ve bulundu. Bilhassa yeni gelişmekte olan geri kalmış ülkelere sermaye yardımı yapılarak büyük ilaç imparatorlukları kuruldu. Halk leblebi gibi ilaç yemeye alıştığından bu ilaçların doğurduğu yan tesirlerden yeni hastalıklar zuhur etti. Bu yeni hastalıkları tedavi etmek için de yeni yeni ilaçlar icat edildi. İnsanları zehirleyerek bir ilaç ticareti başladı. Thallidemit faciası bu ilaç sömürücülerinin en büyük skandalıdır. Kedi otu alan (valerian) kadınlar nurtopu gibi çocuk doğururken, Thallidomit alanlar kolsuz, bacaksız, elsiz ve eksik vücutlu çocuklar doğurmaya başlayınca bu firmanın bilim adamları ancak uyanıp işin farkına varmışlar. İlaç piyasadan kaldırılmış ama binlerce sakat çocuk dünyaya geldikten sonra.

Türkiyemiz de ne yazık ki bu tekellerin ağına düşmüştür. Türkiye'de bir alkoloid fabrikası kurulmasına bu ilaç tekelleri engel olmaktadır.

Türkiyemizde tıbbi bitkiler yetiştiren devlet veya özel çiftliklerinin yanında, ispençiyari madde imalathaneleri yapılarak eczacılar üretici duruma getirilerek mesleki hüviyetlerine dönebilirler. Bu ilaç tekellerinin sömürüsünden milli ilaç sanayisine dönerek yakamızı kurtarabiliriz.

Bizde yalnız tropikal bitkiler yetişmez. Sera usulü ile bunları bile yetiştirip hammadde elde etmek kabilken kendi ürünlerimizi işlemek için dış memleketlere gönderip ihtiva ettiği maddeleri astronomik rakamlar ödeyerek satın alıyoruz. Bu ne beceriksizliktir. Kendi elimizle kendimizi döviz darboğazına sokarak zenginlik içinde fakirlik çekiyoruz. Türkiye doğal kaynakları hakımından en zengin ülkelerden biri olmak şansına sahip bir memleket. Durum böyle iken yokluk sancıları içinde kıvranıp duruyor. Haşhaşı var istifade etmez, eczacısı var faydalanmaz, koca devlet, koca millet, koca hükümet birkaç tüccar cambazın çıkarları uğruna oyuncak haline getirilmiştir.

Bugün Türkiye'de dört binden fazla ilaç çeşidi vardır. Aslında hiç de bu kadar çok çeşide ihtiyaç yoktur. Ticari gayelerle bu kadar fazla çeşit yapılmıştır. Çoğu birbirine benzer. Halkın yararına ve yurt çıkarlarına uygun olarak bu dört bin çeşidi üç yüze indirmek kabildir.

Memleketimizde karma ekonomi sistemi uygulanmasına rağmen ilaç fabrikalarının yüzde doksan sekizi özel sektöre aittir. SSK'nın yaptırdığı fabrika henüz üretime geçmedi. Orduya ait bir ilaç fabrikasından başka Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsünde ve belki da ha bir-iki yerde ilaç üretilir. Halbuki karma ekonomi sistemini kabul eden memleketlerde özel sektörle, devlet sektörünün paralel olarak çalışması icap ederdi.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Günün mektubu!

Bayım,

Süleyman beyin sabah gözlerini açar açmaz sizin sütununuzu okuduğunu bildiğim için, sütununuzda yayınlanmak üzere size daha önce tam dokuz tane mektup yazmıştım.

Bana yardımcı olacağınızı sanmıştım.

Yanılmışım...

Yazdığım mektupların hiç birini yayınlamadınız.. Size çok kırıldım.

Şimdi size onuncu ve sonuncu mektubumu yazmaktayım.

Eğer bu mektubumu da yayınlamazsanız, bir daha sütununuzu hiç okumayacağım.

Neyse lafı uzatmayayım...

Ve mektubuma kendimi tanıtarak başlayayım.

Ben dünyaya gözlerimi Ankara'da açtım.

Halen Çankaya'da yaşamaktayım.

1.60 boyundayım ve zarif bacaklıyım.

Kadife gibi yumuşak tenli olup, kumralım.

Herkesin başını döndürecek kadar çekici sayılırım.

Üzerime oturacak kişiyi son derece rahat ettirecek bir yapıdayım!

Ne var ki yapayalnızım...

Beni yalnızlıktan kurtaracak birinin yolunu sabah akşam gözleyip durmaktayım.

Bazen de ümitsizliğe kapılmaktayım.

Acaba ben bu gidişle evde mi kalacağım?

Yüksek tahsil yapmış, kırk yaşını aşmış birini bulamayacak mıyım?

Artık kalmadı sabrım...

Anlaşılan, sonunda ya davulcuya, ya da zurnacıya (!) varacağım.

Nolur bu mektubumu sütununuzda yayınlayın Cevabınızı bekler, saygılar sunarım.

CUMHURBAŞKANLIĞI KOLTUĞU

"Elimde bulunan 100 kadar okunmuş gazeteyi Aydınlık'a gönderiyorum"

Değerli okurlar,

Doğanşehir'den yazan okurumuz, Fuat Çınar basının bugünkü durumunu "bitkisel hayat" olarak değerlendiriyor. Gerçekten de kağıda yapılan zamlar okurumuzun dediği gibi ülkemiz basınının bitkisel bir hayat içerisine sokmuştur. Bundan dolayı.

"Okuduğunuz gazeteleri atmayın" diyoruz bütün okurlarımıza. Okuduğunuz iki eski gazete yeni basılacak olan bir gazetenin kağıt giderini karşılamaktadır. Ve bütün okurlarımızın biriktirmiş oldukları gazeteleri Ankara, İstanbul, Adana ve İzmir bürolarımıza yollamaları Aydınlık'ın gücüne güç katmış olacaktır.

Bugün köşemizde Doğanşehir ve Samsun'dan mektup yazan okurlarımızın mektuplarını yayınlıyoruz.

"İki yıl önce halk gazetesini yaratmaya çabalıyordu. Yarattı da. Geçen iki yıl boyunca bütün gücüyle gazetesine omuz verdi. Güçlendirdi. Aydınlık bu güçle, bütün zorluklara göğüs gerdi, kitlelere ulaştı. Halkın sorunlarına eğildi. Ülkemizde baş mesele haline gelen anarşi ve onun kaynakları Moskova-MHP ikilisi ile mücadele etti. Halk düşmanlarının, canilerin kulaklarından tutup tek tek halkın huzuruna çıkardı.

"Basının bitkisel hayat yaşadığı şu sıralar, bazı büyük gazetelerin bile zor çıktığını ve tirajlarını artırmak için çeşitli yollara başvurduklarını görmekteyiz. Bu durumda Aydınlık'ın yaşamasının önemi daha iyi bir şekilde anlaşılmaktadır. Aydınlık'ı daha da güçlendirmek için tüm okurların seferber olması gerekir.

"Ben de elimde bulunan 100 kadar okunmuş gazeteyi Aydınlık'a gönderiyorum. Bundan sonra da elimden gelen desteği yapmaya devam edeceğim.

"Aydınlık'ın 3. mücadele yılında tüm Aydınlık çalışanlarına, yazanlarına dizenlerine, yönetenlerine, dağıtanlarına kısaca tüm alınteri dökenlerine en içten sevgi ve selamlarımı iletirim.

"Gözümüz, kulağımız, dilimiz Aydınlık'a yürek dolusu selam ve başarılar."

Samsun'dan yazan okurumuz E.Ö'nün mektubundan ve şiirinden birer bölüm sunuyoruz.

"Sizlere bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde başarılar dilerim.

"Okulumuzdaki arkadaşlarla beraber biriktirmiş olduğumuz gazeteleri yakın bir zamanda göndereceğiz. Ayrıca gazete için elimizden gelen desteği yapmaya dört elle sarıldık.

"Aydınlık'a 3. yaşında başarılar dileriz.

"Selamlar."

Şimdi de okurumuzun "Canım Köyüm" başlıklı şiirinin iki dörtlüğünü yayınlıyoruz.

"Durup durup seninle hayaller kurarım
Nasıl köyüm diye herkese sorarım
Köyünde birşey olmuş deyince
Elimden gelse dağları yararım.

. . . .

Toprağın boldur, doyulmaz tadına
Niye akmaz suyun şirin ovana
Söylesene sana bu güzelliği yollayana
Bu kadar susuzluğa halkım nasıl dayana"

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

DİYARBAKIR BELEDİYESİ VE SENDİKA SÜRTÜŞMESİ

Ben Diyarbakır Belediyesinde çalışan bir işçiyim. Diyarbakır Belediyesi ve Genel-İş Sendikası arasında cereyan eden ve halkı huzursuz bir duruma iten olayları, yakından izleyen bir kişi olarak meydana gelen sürtüşmelere birkaç cümleyle değineceğim.

Mehdi Zana ve Zeki Adsız bir zamanlar Özgürlük Yolu'nun en etkili adamlarındandılar. Mehdi Zana Belediye Başkanlığına seçilir seçilmez, o güne kadar Bingöl'de bulunan Zeki Adsız'ı getirtip Genel-İş'in Şube Başkanlığına atadı. Biz işçiler o zaman Mehdi Zana'ya Zeki Adsız için kendi adamı olduğunu ve istemediğimizi belirtmemize rağmen, Belediye Başkanlığı makamından yararlanarak işçilere baskı yaptı ve Zeki'yi sendikanın başına getirdi.

Az bir zaman sonra ikisi arasında anlaşmazlık çıktı. İkisi de bu anlaşmazlıklarında işçileri alet etmeye çalıştılar. Bu anlaşmazlık sonucu sendika grev kararı aldı. 1. grev 36 gün sürdü ve bu grevde 26 kişinin işine son verildi. Sendika bu defa atılan işçilerin tekrar işyerine dönmeleri için 2. bir grev kararı aldı. Bu grev yasal değildi, yasal olmadığı sendika başkanı tarafından da biliniyordu

Mehdi, grevin yasal olmadığı konusunda mahkemeye başvurdu ve kazandı. Bunun üzerine sendika başkanı da danıştaya başvurdu, ama grev yasal olmadığından bir sonuç vermedi. 1250 işçinin 14 günlük yevmiyeleri havaya gitti. Ne sendika ne de belediye bu konuda hiç bir şey yapmadılar

Bu grev ve sürtüşmelerden sonra belediye başkanı sendikanın yönetimini ele geçirmek için olağanüstü kongre topladı ve sonuçta kaybetti. Kongreyi kaybeden Mehdi Zana faaliyetlerine devam ederek Apocuların desteğinde bir sendika oluşturmaya karar verdi ama bunu da başaramadı. Nihayet bir toplantı yaptı veo toplantıda işçilere şunu söyledi "Siz faşistsiniz", Kemal adındaki bir işçi de işçi arkadaşlarına "Arkadaşlar siz faşist misiniz?" deyince onun da işine son verdi.

Olayları yakından izleyen bir işçi olarak en sonu şunu belirtmek istiyorum: Hem işveren hem sendika başkanı Rus uşağı Özgürlük Yolunun adamıydı. Marifetleri buydu bu kadar olabilirdi. İkisi çatıştı, onlardan çeken de biz olduk. Dünyanın neresinde görülmüştür ki işveren bizzat gidip kendi eliyle adamını getirtip sendikanın başına atamıştır. Biz şimdi buna, işverene karşı işçilerin her türlü sosyal hakkını savunan sendika diyebilirmiyiz.

Diyarbakır Belediyesinden Bir İşçi

9 yıl önce parasını verdiğimiz halde elektrikler gelmedi

Köyümüze elektrik getirmek için, mülkiye amiri ve kaymakam para topladılar. Biz bütün köylerden önce davranarak 13 bin lira topladık. Bize 1971 yılındaki Cumhuriyetin 50. yılına yetiştireceğiz dediler.

Cumhuriyetin ellinci yılı geçeli çok oldu, 1980 yılının dördüncü ayındayız. Çekilen direk ve teller öyle yatıyor. Gazyağı bulamadığımız için çok müşkül durumda kaldık. Devletin bize ne zaman elini uzatacağı ise halen bilinmemektedir. İlgililer bu konuda ne düşünür, bilemeyiz.

Nizip'in Gökçeli Köyünden Cuma Kahveci

Her sene aynı olayı yaşamaktayız

ELBISTAN KAHRAMANMARAŞ

10 bin dönüm arazimiz sular altında kaldı

Yağmurun yağmasıyla birlikte eriyen karlar Sarsap Çayının taşmasına sebep oldu. Evcühüyük, Küçük Yapalak, Maraba, Elemba ve Doğanlar köyleri başta olmak üzere 10 bin dönüme yakın ekili arazi sular altında kaldı. Bununla birlikte Evcühüyük köyünün Hergin ve Sarsap mezralarında kayısı bahçeleri ve kerestelik ağaçları tahmin edilemeyecek kadar maddi zarara uğradı. Bu mezralarda bulunan tarlalar büyük bir erozyona uğradı.

Köylülerin kendi imkanlarıyla birlikte yapmış oldukları köprüyü de sel alıp götürünce kazayla irtibatımız kesilmiş oldu. Köylülerin her sene bu mevsimde aynı olayı yaşadığını, defalarca ilgililere başvurmamıza rağmen bir netice alınamadı.

Her sene milyonlarca zarara uğrayan köylüler olarak devletin artık bu durumla ilgilenmesini istemekteyiz.

Saygılarımızla.

Evcühüyük Köylüleri

Milli Eğitim Bakanlığının dikkatine

Ne zaman mezun olacağız?

Bizler, Adana Eğitim Enstitüsü son sınıf öğrencileriyiz. Mezun olmamıza az bir süre kala, 19 Aralık 1979'da alınan ani bir "ara tatil" kararıyla okulumuz kapandı. Yerinde olmayan bu karar, bizleri zor durumda bıraktı.

Okulumuzun 3 Mart 1980'de açılmasını beklerken, bu defa binasızlık sorunu ortaya çıktı. Çünkü binamız A.İ.T.İ.A. ne verilmiş. Akademi binaya yerleşmişti bile. Bu durum bizleri daha da zor durumda bıraktı.

Şimdi ne yapacağız? Çoktan mezun olmamız gerekirken, sırf binasızlık nedeniyle daha ne zamana kadar bekliyeceğiz? 600 öğrencinin kaderiyle mi oynanacak?

Milli Eğitim Bakanlığından okulumuz hakkında derhal açıklama yapmasını istiyoruz.

Adana Eğitim Enstitüsü Öğrencileri Adına

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Ünlü bir güreşçimiz - Kırmızı. 2) Bilmeden söylenen kimse (argoda) - Samilerin Arami kolunun doğu bölümünden olan bir Hıristiyan topluluğu. 3) TERSİ müstahkem mevki - Yavan şakalar yapan kimselere verilen ad - Su (eski dilde) 4) TERSİ yapı - TERSİ inhisar. 5) Süs, şekil - Söyleme. 6) TERSİ Tibetlilerde ve Moğollarda Buda rahibi - Uluslararası Af Örgütünün adının ilk sözcüğü (orjinali) 7) Amerika'da ünlü bir şelale - TERSİ bir uyzumuz. 8) TERSİ temel gıda maddelerinden - Eski değerli eşya.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Konya'nın bir ilçesi. 2) Özerklik 3) Kalsiyumun simgesi - Söz dinleme, boyun eğme. 4) Utanma, haya - Çok ve sağlam bilen. 6) Yöntem - Fasıla. 7) Bir erkek ismi. 8) TERSİ sulu olmayan. 9) Alfabenin iki harfi - Sonsuza kadar. 10) TERSİ bir cisim düz kesildikçe ortaya çıkan düzlemin biçimi. 11) Çocuk sahibi kadın - Devlet Ana romanı yazarının isminin başharfleri. 12) Geçtiğimiz günlerde bir darbeye sahne olan ülke.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

KÖPRÜYÜ ALAN BÖLGEYE HAKİM OLACAK!

İran'da Kürtler Razi Köprüsünü ele geçirmeye çalışıyor

■ 400 metre uzunluğundaki Razi Köprüsünün bir ucunda Kürtler, diğer ucunda hükümet kuvvetleri var

■ Türkiye'ye sığınmak isteyen İranlılar, Özalp sınır kapısında bekliyor

MUHİTTİN ÇELEBİ VAN'DAN BİLDİRİYOR

İran'da resmi kuvvetlerle Kürtler arasında çatışmalar bütün şiddetiyle devam ediyor. Çatışmaların Razi köprüsünde yoğunlaştığı, stratejik önemi olan 400 metre uzunluğunda ve 300 metre yüksekliğindeki köprünün taraflarca ele geçirilmeye çalışıldığı bildiriliyor.

Razi köprüsünün bir tarafında Kürtler diğer tarafında da İran Ordusunun 74. Tugayı bulunuyor. Köprüyü kim ele geçirirse bölgeye hakim olacak.

4 gündür süren çatışmalarda Kürtler, hükümet kuvvetlerinden 12 tankı ele geçirdiklerini, 2 helikopteri düşürdüklerini açıkladılar. Çatışmalardan kaçan binlerce kadın ve çocuk Özalp sınır kapısında iltica için bekliyor. Ancak iltica taleplerine henüz bir cevap verilmediği için birikenler sınırı geçemiyor.

Çatışmalar sırasında Türk sınırı da sık sık ihlal ediliyor. Daha önce İran'ın "İran-Irak anlaşmazlığında sınırımızı ihlal etti' şeklinde çıkan haberlerin bu olaylarla ilgisi bulunmadığı da ifade ediliyor.

BM askerleri karargahlarına BM bayrağını çekerken.

Carter'a göre, rehineler ABD seçimlerine kadar bırakılmayacak

■ Rehinelerden 4'ünün ailesi Avrupa'da Carter'a destek isteyecek

WASHİNGTON (TAHRAN)

Tahran'daki ABD elçiliğinde tutulan rehinelerden dördünün ailesinin Avrupa başkentlerini dolaşarak, Avrupa'nın İran'a karşı ABD'nin aldığı yaptırımlara katılmalarını isteyecekleri bildirilirken, rehinelerden Çavuş Kevin Hermening'in ailesine İran'a giriş vizesi verildi.

İran'ın Paris Büyükelçiliğinden verilen habere göre, Hermening'in ailesi İranlı öğrencilerle görüşebilmek umuduyla Tahran'a gitti. Öğrenciler, İranlı yetkililer vize verdiği takdirde bazı şartlarla kendileri ile görüşebileceklerini açıkladılar.

Bu arada ABD Başkanı Carter, rehinelerin ABD Başkanlık seçimlerinden önce serbest bırakılmayacağı yolunda bazı bilgiler aldıklarını söyledi.

BATI ALMANYA'NIN TUTUMU

Öte yandan Batı Almanya'nın en geç 27-28 Nisanda Lüksemburg'da yapılacak Avrupa Ekonomik Topluluğu zirvesinden sonra İran'a karşı ekonomik önlemler alacağı ileri sürüldü.

Söz konusu önlemler sonucu, İran'a yapılacak ihracata önceden resmi makamlardan izin alma şartı konulacak. Bununla birlikte gıda ve ilaç ihracatına izin alma zorunluluğu getirilmeyecek.

Lüksemburg'da AET Dışişleri Bakanları toplantısında görüş birliği sağlanamadığı takdirde Bonn'un ay sonunda yapılacak Avrupa zirvesinin kararlarını bekleyeceği belirtildi.

BAHTİYAR ASKERİ MÜDAHALEDEN YANA

İran eski Başbakanı Şahpur Bahtiyar, İran halkına zarar vermeden yapılacak ve hükümeti devirecek bir Amerikan müdahalesini destekleyeceğini söyledi.

Paris'te basına bir demeç veren Bahtiyar, İran ile Irak arasında sınırın kesin belirlenmesinden sonra anlaşmazlık çıkmadığını bu konuda Homeyni'nin yanlış yolda olduğunu ileri sürdü.

SİYASİ NİTELİKLİ BÜROLAR

Diğer taraftan, İran İslam Devrim Konseyinin, lider Ayetullah Homeyni ile yaptığı ve Devlet Başkanı Beni Sadr'ın da bulunduğu bir görüşmeden sonra yapılan açıklamada, İran Üniversitelerinde bulunan siyasal nitelikli büroların kapatılmasının kararlaştırıldığı belirtildi.

Açıklamada, bu tür büroların, pazartesi gününe dek kapatılmamaları halinde, Devrim Konseyi üyeleri ile Devlet Başkanının, halkla birlikte bu büroları bizzat kapatacakları da kaydedildi.

Üniversitelerin eğitim programlarının da, devrimin yapısına uygun bir biçimde yeniden düzenleneceği konusu da açıklamada yer aldı.

Bu arada İran Dışişleri Bakanı Sadik Kutbzade'nin özel işleri için Paris'e gittiği haber verilirken, İranlı yetkililer bu haberleri yalanladılar.

Fas, Libya ile olan diplomatik ilişkilerini kesti

RABAT

Rabat'ta yapılan resmi bir açıklamada, Fas'ın Libya ile diplomatik ilişkilerini kesmeyi kararlaştırdığı duyuruldu.

İki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin kesilmesine neden olarak Polisario'nun kurduğu, Libya'nın Sahra Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni resmen tanıması gösterildi.

Hatırlanacağı gibi geçtiğimiz Salı günü Trablusgarp'ta yapılan "Ret Cephesi" doruk toplantısında, Sahra Demokratik Halk Cumhuriyetinin resmen tanınması kararlaştırılmıştı.

Uluslararası Af Örgütü Irak'ta idam cezalarına son verilmesini istedi

STOCKHOLM (AA)

Mart başından bu yana 100 kişinin idam edildiği Irak'ta idam cezalarına son verilmesi istendi.

Merkezi Londra'da bulunan insan haklarının savunucusu Uluslararası Af Örgütü, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e bir telgraf çekerek idamlardan derin üzüntü ve endişe duyulduğunu bildirdi.

HİNDİSTAN'A KREDİ ÖNERİSİ

İthal edilen petrol fiyatındaki artışı karşılamak üzere Irak hükümeti Hindistan hükümetine 104 milyon dolarlık faizsiz kredi vermeyi önerdi.

İki ülkenin ekonomik işbirliğini geliştirmek üzere bakanlar düzeyinde yapılan Hindistan-Irak Karma Komisyon toplantısında, Irak Petrol Bakanı Tayeh Abdul, ülkesinin Hindistan'ın petrol ihtiyacını karşılamaya hazır olduğunu bildirdi.

Kübalı mültecileri engelleme sürüyor

HAVANA (AA)

Havana'daki Peru Büyükelçiliğinin bahçesinde toplanıp siyasi mülteci olarak Küba dışına gitmek isteyenleri, Kosta Rika'ya taşıma amacıyla kurulan ve bir süre işletilen hava köprüsü Kübalı yetkililerin emriyle kaldırıldı.

Yapılan açıklamalarda hava köprüsünün yeniden kurulup kurulmayacağı belirtilmedi.

ABD Cumhuriyetçi Partinin başkan adaylarından Reagan'ın dış politika konusundaki görüşleri

Reagan, Sovyetler Birliği'ne karşı sert davranılmasını istiyor

Reagan, seçim bölgesine giderken, eski başkan adaylarından Anderson'la.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Jimmy Carter'ın İran'a karşı yaptırım uygulaması yolunda ki son kararının iç siyaset kaygılarıyla alındığını birçok gözlemci dile getiriyor. Önümüzdeki kasım ayında yapılacak Başkanlık seçimlerinde Carter'ın en ciddi rakibi olan Reagan'ın görüşlerinin ABD yönetimini etkilediği belirtiliyor. Nitekim, Carter'ın önlemlerinin kendi partisinden bazı seçmenlerin Reagan'ın görüşlerine doğru yöneldiği haberlerinin hemen arkasına rastlaması da anlamlı bulundu.

REAGAN'IN DIŞ SİYASETİ

Ronald Reagan'ın seçim kampanyasını yakından izleyen basın mensupları onun dış siyaset anlayışını şöyle özetliyorlar: "Kuvvet kullanarak barış ve güvenliğin sağlanması".

Reagan'ın Sovyetler Birliği'ne güvenmediği, yumuşamayı bir aldatmaca olarak gördüğü ve "SALT-2'yi Moskova'ya geri postalamayı" düşündüğü belirtiliyor.

Öte yandan Reagan, Başkan Carter'ın dış siyasetinin "yalpaladığını, yatıştırmacı ve hedefsiz olduğunu" söylüyor.

Bu amaçla Reagan, ABD'nin askeri bakımdan Sovyetlere üstünlük sağlamasını, bunun için de savunma harcamalarının artırılmasını istiyor. Reagan şöyle diyor: "Sovyet önderliğine rekabet etmeye kararlı olduğumuzu bir kere gösterdik mi, silahlanmayı denetleme görüşmelerini yürütme imkanı da doğacaktır".

REAGAN'IN BEYİN TAKIMI

Reagan'ın dış siyaset konusunda 7 danışmanı var. Bunlar kendi aralarında "şahinler ve süper şahinler" diye ikiye ayrılıyor. Her iki grup da bugünkü haliyle SALT-2 anlaşmasına karşı. Ancak, şahinler savunma harcamalarının yüzde 20 civarında artırılmasıyla Moskova'nın tekrar masa başına oturtulabileceğine inanırken, süper şahinler önümüzdeki bir kaç yıl içinde büyük çapta geleneksel veya nükleer bir savaşın patlak vereceğine inanıyorlar. Bunlar, Sovyetlerin son zamanlardaki girişimlerinden büyük kaygı duyuyor ve Moskova'yla yapılacak herhangi bir görüşmenin uyanıklığı köreltececeğine inanıyorlar.

Ne var ki, gözlemciler, hangi grup Reagan üzerinde etki kurarsa kursun, Moskova'yla ilişkilerin sertleşeceğini söylüyorlar.

Reagan'ın süper şahin olarak tanınan bir danışmanı, ABD'nin müttefiklerinden destek aramak konusunda daha kesin davranacaklarını söylemekle birlikte, İran ve Afganistan buhranlarını nasıl çözülebileceği konusunda somut öneriler ileri sürmüyor.

Bunun ötesinde Reagan şu girişimlerde bulunacağını ifade ediyor: Sovyet birlikleri Afganistan'dan çıkana kadar Küba'ya abluka uygulamak, Sovyetler Birliği'nin yararına olan teknoloji dışsatımını kesmek, Avrupa ve Japonya'dan Moskova'ya yapılan dışsatımı daha sıkı denetlemek.

Bu arada, Reagan'ın Sovyetler Birliği'yle Doğu Avrupa ülkelerini aynı sepete koymadığı da bildiriliyor. ABD Başkan adayı Doğu Avrupa ülkelerinin "kukla değil, piyon" olduklarını söylüyor.

ORTADOĞU-ASYA-LATİN AMERİKA

Reagan'ın Ortadoğu konusunda tamamen İsrail yanlısı bir siyaset izlediği ve Sina yarımadasına Amerikan askerlerinin yerleştirilmesinden yana olduğu belirtiliyor.

Reagan, Asya'da ise Japonya'nın savunma harcamalarını artırmasını istiyor. Bu arada Reagan, Tayvan'la ilişkileri tekrar normalleştirmeyi düşünüyor. Reagan aynı zamanda, Çin Halk Cumhuriyetine de silah satılmasına taraftar.

Reagan, Amerika kıtasında Meksika ve Kanada ile ilişkileri geliştirmeye öncelik veriyor. Öte yandan, Reagan'ın süper şahin bir danışmanı, Başkan adayının seçilirse "insan hakları yükünü sırtından atacağını" belirtiyor. Reagan'ın kendisi ise bir seçim konuşmasında Latin Amerika'daki durum hakkında şunları söyledi: "Grenada, Nikaragua ve El Salvador'un Sovyet savaş müfrezelerinin ileri karakolu olmalarına izin mi vermeliyiz?"

Bütün bunlar, Reagan'ın seçim kampanyasında ileri sürdüğü görüşlerden çıkıyor. Reagan'ın bu siyasetleri iktidara geldiğinde de uygulayıp uygulayamayacağını ise kimse kesin olarak söyleyemiyor.

Bu arada, dünyadaki dış siyaset uzmanları da Reagan'ın kendileri için bir bilinmeyen olduğunu belirtip, ona karşı mesafeli davranıyorlar.

İSRAİL DESTEĞİNDEKİ HIRISTİYAN MİLİSLER, İKİ İRLANDALI ASKERİ KAÇIRARAK KURŞUNA DİZDİLER

Güvenlik Konseyi, Lübnan'da BM askerlerinin öldürülmesini şiddetle kınadı

■ Hıristiyan milisler, son zamanlarda BM Barış Gücü askerlerine karşı yoğun bir saldırı başlatmıştı

■ Savunma Bakanı Weizman'ın TV'de erken seçimden söz etmesi, Begin hükümetini karıştırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail desteğinde ve Saad Haddad önderliğindeki Hıristiyan milisler, BM Barış Gücüne bağlı iki İrlandalı askeri kaçırarak kurşuna dizdiler. Askerlerin ölüsü daha sonra bir çukurda bulundu.

BM Güvenlik Konseyi olay üzerine toplandı. Toplantı sonunda alınan kararda Güvenlik Konseyi İrlandalı askerlerin öldürülmelerini şiddetle kınadı ve mahkum etti. Kararda, "Eşi görülmemiş barbarca bir katliam" ifadesi yer aldı.

BM Güvenlik Konseyinde konuşan temsilciler milislerin eylemlerini şiddetle eleştirdiler.

BM Güvenlik Konseyinden başka, olay, Filistinliler ve Batılı hükümetler tarafından da tepki ile karşılandı.

OLAY NASIL OLDU?

AFP'nin bildirdiğine göre Güney Lübnan'da Ben Cebel köyü civarında, bir otomobil içinde bulunan BM Barış Gücüne bağlı üç askerin yolu Saad Haddad'a bağlı Hıristiyan milislerce kesildi. Daha sonra askerlerden biri kaçmayı başardı. Diğer ikisi milislerce götürüldü, kurşuna dizildi ve bir çukura atıldı.

Gözlemciler, geçenlerde ölen iki milisin öcünü almak için Haddad'cıların böyle bir eyleme girmiş olabileceğini söylüyorlar.

Geçtiğimiz günlerde de Haddad'a bağlı milisler BM Barış Gücüne bağlı beş askerle AP ajansı için çalışan iki gazeteciyi rehin almışlardı.

Hıristiyan milislerin gerçekleştirdiği katliamdan kısa bir süre önce de İsrail askerleri bir Filistin kampını başarak 18 kişiyi katletmişti.

İSRAİL'DE BUNALIM

Washington'dan dönen Başbakan Begin'in hükümet içindeki görüş ayrılıklarını gidermeye çalıştığı bildirildi. Üç yıla yakın bir süredir iktidarda bulunan Likud Partisi ilk kez bu denli ağır bir krizle karşı karşıya.

Savunma Bakanı Ezer Weizman'ın TV'de erken seçim çağrısı yapması krizi şiddetlendirdi. Weizman'ın bu tutumu Begin'e karşı bir açık meydan okuma olarak değerlendiriliyor. Gözlemciler, Weizman'ın Begin hükümetini devirmek için açık bir girişimde bulunduğu kanısındalar.

Weizman'ın, Simon Perez liderliğindeki İşçi Partisi hükümetinde de görev alabileceğini söylediği gelen haberler arasında.

ABD'li ve Batılı diplomatlar, toplumlararası görüşmeler için Kıbrıs'da temaslarda bulunuyor

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI (LEFKOŞE)

Kıbrıs'da toplumlararası görüşmeleri başlatma çabaları BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim vasıtasıyla yürütülürken, ABD'li ve Batılı diplomatlar perde arkasından da bir takım girişimlerde bulunuyorlar.

Son günlerde özellikle ABD yetkilileri, gerek Rum gerekse Türk tarafındaki bazı yetkililerle gizli temaslar yapıyorlar. ABD'li yetkililer bu temaslarında, özellikle Afganistan olayından sonra bölgenin çok kritikleştiği, bu nedenle Kıbrıs'da acil bir çözümün mutlaka gerçekleştirilmesi gerektiği konusunu işliyorlar.

Bu arada ABD'li yetkililerin Denktaş ve Kipriyanu'dan memnun olmadıklarını ifade ettikleri bildiriliyor. ABD'li yetkililer konuşmalarında Kipriyanu'nun Sovyetler'e yakınlık siyasetinden kaygı duyduklarını anlatıvorlar. Denktaş yönetiminin aşırı ayırımcı ve taviz vermez politikasıyla, Kipriyanu'nun Sovyetler'e yakın siyasetlerinin kendilerini kaygılandırdığını belirten ABD'li yetkililer, Rum tarafında Kleridis'in iktidara gelmesi durumunda çözümün daha da erken olabileceğini, ancak Denktaş yönetimine Türkiye'nin mutlaka baskı yapması gerektiğini ifade ediyorlar.

ABD'li yetkililer Türkiye ve Yunanistan'ın, NATO'nun güney kanadı için mutlaka gerekli olduğunu, bu nedenle, Kıbrıs sorununun en erken bir zamanda çözülmesi gerektiğini, bugünkü Rum ve Türk liderliğinin bu konuyu kavramamazlıktan geldiklerini söyleyerek, Türk ve Rum liderliğinden memnun olmadıklarını belirtiyorlar.

ABD'li yetkililerin bu temaslarında İngiliz üslerinin Kıbrıs'daki varlığının "mutlaka gerekli olduğu" konusunda ısrar ettikleri de gözleniyor.

Çin'i ziyaret eden IKP Başkanı

Berlinguer: "Görüşler farklı da olsa, savaş tehdidine karşı ortak çaba harcanmalı"

Berlinguer bir konuşma sırasında

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'e bir dostluk ziyareti yapmakta olan İtalyan Komünist Partisi Genel Sekreteri Enrico Berlinguer başkanlığındaki Merkez Komitesi heyetinin önceki gün Pekin Üniversitesini ziyaret ettikleri bildirildi.

Pekin Radyosunun haberine göre, Pekin Üniversitesinin düzenlediği ağırlama toplantısında bir konuşma yapan Enrico Berlinguer şunları söyledi: "Geçmişte katedilen yol, görüş ve tutumlar ne kadar farklı olursa olsun, savaş tehdidine ve ülke hayatına yönelik her türlü müdahaleye karşı, adalet ve dünyayı yeniden biçimlendirmek için ortak çaba harcanabilir ve harcanmalıdır."

Berlinguer uluslararası durumu değerlendirirken de şunları belirtti: "Üçüncü Dünya halklarının ayağa kalkmaları, sanayileşmiş kapitalist dünyanın çektiği güçlüklerden bunların yükünü gelişmemiş bölgelerin halklarının sırtına yüklemekle kurtulamayacağını göstermektedir. İran devrimi, Nikaragua'daki Sandinista devrimi, Zimbabve'deki ilerici güçlerin zaferi, milli kurtuluş ve yeni sömürgecilikten kurtulmak için çeşitli yollar bulunduğunu bütün dünyaya gösterdi."

Berlinguer konuşmasını şöyle sürdürdü: "İçinde bulunduğumuz yüzyılda meydana gelen devrimci değişiklikler ve çeşitli ülkelerin halklarının kurtuluş tarihi, barış, demokrasi ve bağımsızlığın evrensel değerler olduğunu kanıtladı. Hangi yol izlenirse izlensin bu değerlere önem vermenin ve saygı göstermenin, her türlü diyalog ve karşılıklı anlayış umudunu, bütün insanlığın ilerlemesini sağlamak, kapitalizmden kurtulmak ve daha yüksek bir toplumu yani sosyalist toplumu kurmak için ortak çaba harcamanın vazgeçilmez temeli olduğunu göstermektedir."

"İtalyan komünistleriyle Çin komünistleri arasında bugün mevcut olan karşılıklı anlayış ve karşılıklı saygı ilişkilerinin önemi işte budur."

Türkiye, Kıbrıs'ta görüşmelerin başlamasını teşvik edeceğini açıkladı

ANKARA

Birleşmiş Milletler Türk delegasyonundan Müsteşar Turgay Uluçevik, Türkiye'nin Kıbrıs'da toplumlararası görüşme sürecini teşvik edeceğini bildirdi.

Turgay Uluçevik, Kıbrıs Türk ve Rum toplumları arasında görüşmelerin başlatılması ve BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Genel Kurula sunduğu son rapor ile ilgili olarak BM radyosunun sorularını cevapladı.

Uluçevik, Kıbrıs Türk yönetimi ve Türkiye'nin Kıbrıs sorununa adil ve kalıcı bir siyasi çözüm şeklinin sadece Kıbrıs'taki iki toplum arasında eşit düzeyde yapılacak görüşmelerde bulunabileceği görüşünü tekrarladı ve BM Genel Sekreteri Waldheim'in da aynı görüşü benimsediğini söyledi.

Uluçevik, Waldheim'in BM Genel Kuruluna verdiği son raporda, Kıbrıs sorununun çözümü için tek geçerli yöntemin toplumlararası görüşmeler olduğunu vurgulamasının çok olumlu olduğunu söyledi

GÜNDEM dışı

Afet yardımı mı, yardım afeti mi?

Son zamanlarda karların erimesiyle ortaya çıkan seller ve toprak kaymaları, "doğal afetler" konuyu tekrar gündeme getirdi. Bu arada kurtarma ve yardım çalışmalarının düzensizliği programsızlığı, yardımların yerlerine ulaşmaması tekrar tartışma konusu oldu. Ne var ki, geçtiğimiz günlerde bir Belçikalı profesörün Çapa Hastanesinde düzenlenen konferansta anlattıklarına bakınca bu meselenin bütün dünyada da tartışıldığını gördük. Belçikalı profesör, plansız, programsız, baştan savma gelen yardımları bir "ikinci afet" olarak nitelendirdi. Konunun uzmanı profesörü dinleyince yabancı konuşmacıya hak vermemek mümkün değil. İşte profesörün verdiği örneklerden bazıları:

— Nikaragua'daki büyük deprem sırasında bu ülkeye dünyanın her yanından 100 ton ilaç yağıyor. Evet yanlış okumadınız: 100 bin kilo ilaç. Ne var ki 6 bin kutu tutan bu ilaçlar o kadar düzensiz geliyor ki, ayrım işini 40 eczacılık öğrencisi ancak 6 ayda bitirebiliyor. Sonuçta gelen ilaçların ancak yüzde 10'unun kullanılabilir durumda olduğu görülüyor. Ayrıca yollanan ilaçlar arasında öksürük şurupları, ağzı açılmış şişeler ve doğum kontrol hapları bulunduğu hayretle görülüyor.

— 1970'lerin başında 70 bini aşkın insanın canını alan Peru'daki toprak kaymasının ardından yardımcı olmak için Peru'ya 112 cerrah geliyor. Bunların yatmak, yemek, ulaşım sorunları var. Ayrıca da ameliyatlar için istedikleri imkanların hiç biri yok. Bu kargaşalıktan içleri daralan uluslararası yardım örgütlerinin yetkilileri "en iyisi bunları geri yollamak" diyorlar ve böyle yapıyorlar.

— Alaska'daki Anckorage depremi ertesi yıkım bölgesine koşuşan "yardımseverler" yanlış hareket etmekten dolayı depremin yol açtığından daha fazla kemik kırıyorlar.

— Öte yandan, Bangladeş'deki tayfundan sonra buraya gönderilen katküt (ameliyatlarda kullanılan iplik) miktarı 350 yıl yetecek kadar çok.

Bir de bu yardımlardan milyonlar vuran fırsatçılar var ki Belçikalı profesör bu konuya girmedi. Girseydi bunları da "ikinci afet"i yaratanların içine sokardı herhalde

Vietnamlılar Kamboçya'daki bakanların fazla et yemesinden şikayetçi

Kamboçya'yı işgal eden Vietnam yöneticilerinin şimdi de kendilerinin iş başına getirdikleri Heng Samrin yönetimiyle başı dertte. Amerikan "New York Times" gazetesinin Pnom Penh'e giden muhabiri Henry Kamm'a göre, Kamboçya'ya gönderilen paranın büyük bölümü Heng Samrin yönetiminin memurlarına gidiyormuş. Bu durum da Vietnamlı işgalcilerin canını sıkıyormuş.

Amerikalı gazeteci, Heng Samrin hükümetinin bakanlarının ayda 10 kiloyu aşkın et yediklerini bildiriyor ve Vietnam'da etin son derece ender bir yiyecek olduğunu sözlerine ekliyor.

Öte yandan, Vietnam kuklalarının dışındaki Kamboçyalıların ise, değil et, yiyecek bile bulması gittikçe zorlaşıyor.

Baba sarhoş olunca

CHP uzun bir süre diyalog-diyalog diye dolaştı, sonra parti içi çalkantılar sonucunda Muhsin Batur'u aday gösterdi.

Ancak CHP Grubunun kendi içindeki bölünmeler, gruplaşmalar sonucu CHP'lilerden hiç biri Batur'un alacağı oy konusunda iyimser değildi.

— Bence 220 normal, 240 çok iyi.

— 225-230 iyidir.

— Karamsarlığı basın yayıyor, 250 alır.

Ama CHP'li parlamenterler içinde 250'yi geçen pek çıkmadığı gibi 250 diyenler de moral yükseltme çabası içinde böyle dedikleri havasını veriyorlardı.

İlk tur bitip 263 oy çıkınca CHP'de yer yerinden oynadı. Daha önceki tereddütlü hava gitmiş koridorları kasıla kasıla dolaşanlar almıştı.

— Nasılmış, gördünüz mü Partiyi?

— (Halı reklamına atıfta bulunarak) Parti gibi değil parti...

Gazeteciler ise parlamenterlere takılıyorlar:

— Ligdeki sürpriz takımlarına benziyorsunuz. Ne zaman ne yapacağınız belli olmuyor. Her seferinde herkesi şaşkına çeviriyorsunuz.

CHP'lilerden birine bu sonucu nasıl yorumladığını sorduk, şöyle bir baktı:

— "Baba sarhoş olunca, çocuklar kendi tahsil ve terbiyeleriyle, ailenin maişeti için uğraşırlarmış," deyip hızla yanımızdan uzaklaştı.

Beklenen ilan

Moskova'da adamın biri her sabah gazete bayisine gidip, gazeteleri şöyle bir karıştırır, sonra çekip gidermiş. Gazete bayisi sonunda dayanamamış:

— Kardeşim bu iş böyle olmaz. Okumak istiyorsan ver parasını al gazeteyi.

— Ben yalnızca ölüm ilanlarına bakıyorum.

— Daha iyi ya, ölüm ilanları iç sayfalarda olur. Alıp bakarsın.

Adam bıyık altından gülerek cevap vermiş:

— Yok be kardeşim, benim beklediğim ölüm manşetten verilecek...

Hasta muayene eden bilgisayar: «Mickie»

HABER MERKEZİ

İngiltere Ulusal Fizik Laboratuvarı tarafından gerçekleştirilen "Mickie" adlı bilgisayar (elektronik beyin) hastalara çeşitli sorular sorarak sonuçlarını değerlendiriyor. Bilgisayarın sorduğu sorulara, hastalar "evet", "hayır" ya da "bilmiyorum" şeklinde cevaplar veriyor. Bu cevapları otomatik olarak değerlendiren bilgisayar, hastalığın teşhisi konusunda doktorlara çok önemli ipuçları veriyor.

Bugüne kadar hastalarla yaptıkları uzun konuşmaların yol açtığı zaman kaybından kurtulan doktorlar ise çok daha hayati konular üzerinde çalışabiliyorlar.

Mickie adlı bilgisayar elektronik teknolojisindeki son gelişmelerin bir örneği. Bilgisayar içinde her biri 10 bin transistörün işini tek başına yapabilen çok küçük slikon yaprakçıkları bulunuyor.

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Keban Baraj Gölü her gün 60 santim yükseliyor

ERZİNCAN (AA)

Keban Baraj Gölü karların erimesi ve yağışlar yüzünden her gün 60 santimetre yükseliyor. Göldeki suların bu hızla yükselmesinin sürmesi halinde Keban'ın taşacağı ve çevredeki ekili arazi ile 30 köyün sular altında kalabileceği ifade ediliyor.

DSİ GENEL MÜDÜRÜ: "TEHLİKE YOK" DİYOR

Öte yandan DSİ Genel Müdürü Timuçin Tümer Keban Barajı kodunun 837'ye yükseldiği haberi üzerine yaptığı açıklamada, herhangi bir tehlikenin söz konusu olmadığını belirtti. Timuçin Tümer Keban Barajının daha milyarlarca küp suyu kaldıracak kapasitede olduğunu herhangi bir tehlike için de her zaman tedbirli olduklarını kaydetti.

KÖYLÜLER ENDİSELİ

Adana, Kayseri, Kars ve diğer bazı illerdeki son sel baskınlarından sonra, Keban Baraj Gölü çevresinde yaşayan halk su seviyesinin yükselmesinden endişeye kapıldı.

Kemaliye'deki yetkililer de 845 kodu olan Keban Baraj Gölünün taşmasından endişe ettiklerini belirterek göldeki suyun 837 kodda bulunduğuna dikkat çektiler.

Aydınlı pamuk üreticileri, güçlendirme kredisinin yükseltilmesini istiyorlar

AYDIN (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Aydın İl Yönetim Kurulu yayınladığı bir bildiri ile üreticileri güçlendirme kredisinin yükseltilmesi, pamuk farklarının ödenmesi ve Tariş'in demokratik bir yapıya kavuşturulması için köylüleri mücadeleye çağırdı.

TİKP Aydın İl Yönetim Kurulu imzasıyla çoğaltılan ve dağıtılan bildiride özetle şöyle deniyor:

"Ekim mevsimi geldi, dayandı. Çift sürecek, çapacı işçiye ödeyecek parayı bulmak üreticinin en büyük derdi oldu. Tariş'in verdiği güçlendirme kredilerini hatırladıkça yureğimize biraz su serpiliyordu. Ne yazık ki beklediğimizi alamadık.

"Pamuğumuzu 25 liradan aldınız, 50 liradan satıyorsunuz, farkını ödeyin diyoruz, ödemiyorlar. Tariş'e ürünü biz veririz, fiyatı hükümet belirler. Kooperatif yönetimini biz seçeriz, müdürünü hükümet atar. Üstelik seçtiğimiz Yönetim Kurulu iktidara hizmet etmiyorsa yönetimden atılarak irademiz hiçe sayılır. Tariş'i biz kurduk, biz yönetmeliyiz diyoruz, olmaz diyorlar. Taban fiyatlar ekimden önce açıklansın diyoruz, açıklamazlar."

"TARİŞ'TEKİ PARTİZANLIĞA SON"

"Tariş'i iktidarların güdümüne sokan partizanlığa, vurgunculuğa, üreticinin alın terinin har vurulup harman savrulmasına yol açan bu işleyiş yüzünden, istediğimiz güçlendirme kredisini ve fiyat farkını alamıyoruz. Ürünümüz değer fiyatını bulamıyor. Bu gidişle de bulamayacak.

"Çare bizim elimizdedir. Tüm üreticiler birlik olmalı, toplantı, yürüyüş, açık oturum ve imza kampanyaları gibi demokratik hakları kullanarak güçlendirme kredisinin yükseltilmesini, pamuk farklarının ödenmesini istemelidirler.

"Nedir bu AP ve CHP gibi düzen partilerinden çektiğimiz. Ekonominin yükünü her dönemde köylünün sırtına yıktılar. Köylü yaşama gücünü kaybetmiş, anarşi belası milletin birliğini zayıf düşürmüş, bunların umurunda bile değildir. Öz be öz kendi kuruluşu olan Tariş'i üreticiye düşman eden bu düzen partilerinden elimizi çekelim. Türkiye İşçi Köylü Partisinde birleşelim."

Bildiride üretici köylüler şu talepler etrafında birleşerek mücadeleye çağrılıyor:

"Pamuk farkları ödensin, taban fiyatlar şimdiden açıklansın.

"Tariş üreticinin denetiminde olmalıdır. Traktör ve makina istasyonları kurulsun, yoksul köylülerin tarlaları sürülsün. Yoksul ve orta köylülerin ihtiyaçları faizsiz karşılansın."

Öte yandan Türkiye İşçi Köylü Partisi Kuyucak İlçe Örgütünün güçlendirme kredisinin artırılması ve pamuk farklarının ödenmesine ilişkin açtığı imza kampanyası sürüyor.

İki gün içinde yüzlerce imza toplandığı, imza kampanyasının Kuyucak'ın bütün köylerinde sürdürüleceği bildiriliyor.

Ege'de pamuk ekim zamanı geldi çattı, ama geçen yılın pamuk fiyat farkları üreticiye hâlâ ödenmedi. Egeli pamuk üreticisi ayrıca güçlendirme kredisinin yükseltilmesini, istiyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

KEBAN'IN BURNU DİBİNDE AMA

Özalp ilçesinin elektriği dizel motoruyla sağlanıyor

ÖZALP (ÖZEL)

10 bin nüfuslu Özalp ilçesinde elektrikle çalışan tüm esnaf ve zanaatkarlar dükkanlarını ancak akşamları 3-4 saat açabiliyor. Özalpli esnaf tenekeci, demirci, fotoğrafçı, doğramacı ve tamirci dükkanlarının bulunduğu sokağa "Gececiler Sokağı" adını taktı.

Van'ın tüm ilçelerine Keban Barajından elektrik verilirken Özalp ilçesi henüz karanlıkta bulunuyor. Yıllardır belediyeye ait jeneratörden sınırlı olarak üretilen elektrik ilçeye yeterli gelmediği için esnaf da elektrik araçlarını yeterince kullanamıyor. Özalp halkı, kendilerinin "Bizi seçin, size Keban'dan elektrik sağlayacağız" diye kandırılmalarına bir son verilmesini istiyor.

Akaryakıt darlığından da jeneratör ancak 3-4 saat çalıştırıldığından ilçeye ancak bu süre içinde elektrik verilebiliyor. Bazen mazot bulunamayınca da ilçe tamamen elektriksiz kalıyor. Gündüz sessizlik içinde olan çarşı esnafı ise geceleri 3-4 saatlik çalışma ile ancak maliyeti karşılayabildiklerini yarım kalan işlerini de tamamlamak için 24 saat beklemek zorunda kaldıklarını belirterek ilçelerinin bir an önce Keban elektriğine kavuşturulmasını istedi. Özalplı esnaf "Gündüz dolanıp yatıyoruz, geceleri ise 19.00'dan 21.00'e kadar çalışıyoruz. Hükümet ilçemizin bu sorunu ile ilgilenmelidir. Ufak bir işi olan vatandaş elektrik yokluğundan bir gece ilçede beklemeye mecbur kalıyor. Bu da büyük masraflara yol açıyor" dedi.

Görüşüne başvurduğumuz Özalp Belediye Başkanı Muzaffer Kadirhanoğlu ise mazotla çalışan jeneratörün çok masraflı olduğundan yakınarak, "Keban elektriği Van'ın tüm ilçelerine verilmiştir. Belediyemizin en büyük sorunu elektriktir. Dizel jeneratörüne mazot yetiştiremiyoruz. Mazot olmayınca da ilçe karanlıkta kalıyor" dedi.

Özalp esnafı dükkanlarının bulunduğu bu sokağa "Gececiler sokağı" adını verdiler. 19.00-21.00 arasında çalışma dışında sokak ölüm sessizliği içinde bulunuyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

EVLERİNİ YAPTILAR AMA İÇİNDE OTURAMIYORLAR

İstanbul'un yanıbaşında heyelan korkusu içinde yaşıyorlar

- Alibeyköy Saya yokuşunda mahallenin yanıbaşındaki taşocağının faaliyetinin durdurulması için yapılan bildirime rağmen ocak bir yıldır işletiliyor.
- Ev ve arsa sahipleri: "Taşocağı çalışmasını sürdürürse buralar göçecek."

METİN AKTAŞ

Bir şirkete bağlı taşocağının çalışması ve son yağmurlar Alibeyköy Saya Yokuşunda heyelana (toprak kayması) neden oldu.

Bu çevrede evleri ve arsaları bulunan yurttaşlar heyelana taşocağının çalışmasının neden olduğunu ve çalışmasını durdurmazsa ev ve arsaların bulunduğu arazinin tamamen çökeceğini belirtiyorlar.

Alibeyköy Belediyesinin Saya Yokuşunda halka parasız olarak dağıttığı arsalar üzerinde yurttaşlar evlerini yapmaya başlamışlar. Ancak mahallenin altında bir şirkete ait taşocağı bulunuyor. Belediye, arsaları dağıtırken, taşocağının çalışmasını durduracağını söylemiş. Fakat arsaların dağıtılmasının üzerinden 1 yıla yakın bir sürenin geçmesine rağmen taşocağında geceleri dinamit atılıp, gündüzleri de çıkan taşları kamyonlarla taşınarak çalışma sürdürülüyor.

Kendileri ile görüştüğümüz yurttaşlar belediyenin kendilerine arsa dağıtmakla ivi bir şey yaptığını, ancak taşocağının çalışmasının devam etmesi halinde yaptıkları evlerin çökeceğini söylediler. Yurttaşlardan bazıları evlerini tamamlamış. Ancak heyelan korkusundan içine giremiyorlar. Bazıları ise ya temel atmış ya da korkudan arsasını çevirip inşaata bile başlayamamış. Yurttaşlar bu soruna en kısa zamanda çözüm getirilmesini ve taşocağının çalışmasının durdurulmasını istiyorlar.

Saya Yokuşundaki heyelanla ilgili görüştüğümüz Alibeyköy Belediyesi Fen İşleri Müdürü, "Arsaları dağıtırken taşocağına, resmen çalışmasını durdurması için bildirimde bulunduklarını" söyledi. Fen İşleri Müdürü, "Şirket sahiplerinin çalışmalarını durduracaklarını, toprak üstündeki taşları aldıktan sonra çalışmayı bitireceklerini söylediklerini" belirtti ve taşocağının çalışmaya devam etmesi ve bundan doğacak herhangi bir tehlike halinde sorumluluğun şirket sahiplerinde olacağını söyledi.

Saya yokuşunda yaşayan yurttaşlar heyelan sonucu çöken yerleri gösteriyorlar.

Ali Altun: "Evimi tamamladım, fakat içine girmeye korkuyorum. Belediye bize iyilik edip arsaları verdi. Şu taşocağının çalışmasını da durdursun, biz de yaptığımız eve başımızı sokalım. Bir sürü masraf ettik ev yaptık hâlâ kirada oturuyoruz.

Çalışmalarını sürdüren taşocağı görülüyor.

Hayat pahalılığı Bit Pazarına rağbeti artırdı

Tahtakale'nin bir tarafı Merkez Bankası, bir tarafı gariban yatağı

AYTEN ERBAY

Hayat pahalılığı yüzünden halkın eskilere rağbet göstermesiyle Tahtakale'ye akın başladı.

Vitrinlerde en ucuz takım elbise 4 bin lirayken aynı elbisenin biraz kullanılmışı Tahtakale piyasasında 600 lira. Ayakkabılar ise 250-300 lira arasında.

Anadolu'dan gelip de İstanbul'da okuyanların çoğu buradan alışveriş yapmak zorundalar. Bunlardan birisi olan İstanbul Üniversitesi öğrencisi Dursun Zorlu yenisini alamadığı için buradan alışveriş yaptığını belirterek "Mağazalara nazaran çok ucuz olan elbiseler var. Yazlık ve kışlık bütün giyeceklerimi buradan alıyorum. Bazen de alıp memleketteki aileme yolluyorum" dedi.

Dargelirlilerin alış veriş yaptığı bu semtin satıcıları da bu akına rağmen satışların çok olmadığını söyleyerek hayat pahalılığından yakınıyorlar.

Konuştuğumuz eski giyecek satan 44 yaşında ve dört çocuğuna bakmak zorunda olan Şerife Öncü şunları söyledi:

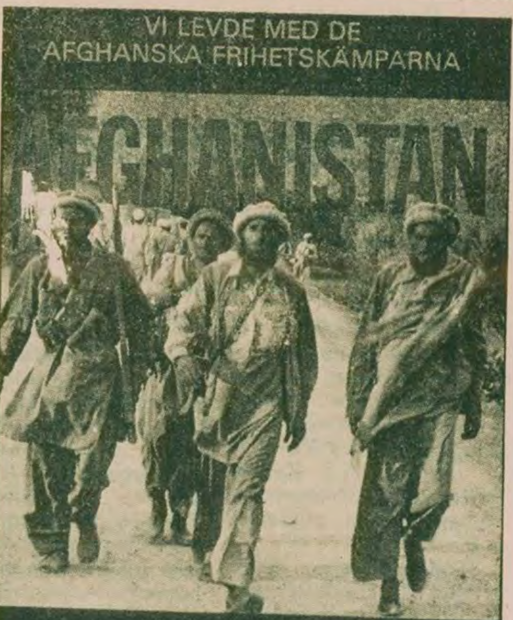
"Çalışmak zorundayım. Dört çocuk, bir de ben nasıl geçiniriz. Çocuklarımın hiç biri çalışmıyor. Günde 150-200 liralık satış yapıyorum onla geçiniyoruz."

Eski eşyaları satmak için birbirlerini kandırmak zorunda kaldıklarını söyleyen Cavit Yılmaz ise; "Biz burada ölmeyecek kadar kazanıyoruz. Pahalılık bizi bunalttı. Bunlar toplumun geri kalmasının ürünleri. Bir ülkede ne kadar pahalılık varsa eskiye rağbet o kadar artar" dedi.

İlkokulu bırakıp ailesine yardım etmek için eski elbise satan küçük Hakan ise kazandığı paranın hepsini ailesine vererek onlara bu pahalılıkta katkıda bulunmaya çalıştığını söyledi.

Mağazalarda fiyatların çok yüksek olması, halkın tahtakale'de satılan eski ayakkabı ve elbiselere rağbetini artırdı. (Fotoğraf: RAHİM SİVASLI)

"Aydınlık Afganistan Gerilla Üslerinde" dizisi İsveç'te kitap olarak yayınlandı

STOCKHOLM (ÖZEL)

Gazetemiz muhabirlerinden Ragıp Duran ve İlhan Sürmeli'nin Afganistan dizisi İsveç'te ''Oktober'' yayınevi tarafından kitap olarak basıldı ve satışa çıkarıldı. ''Afganistan-Rusya'nın Vietnam'ı'' başlığı ile yayınlanan kitapta, 1979 yılının Ekim ayında gazetemizde yayınlanan ''Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi'' başlıklı seri röportajların yanı sıra, yurt dışındaki Afganlı Öğrenciler Federasyonu (FASA) temsilcisinin bir tanıtma yazısı ile Tomas Löfström'un 1947'den 1980'e kadar Afganistan tarihini ele alan bir incelemesi bulunuyor. 96 sayfalık kitapta Aydınlık muhabirlerinin Afganistan'da çektiği fotoğraflara da yer verildi. İsveç'te Yavuz Çekirge tarafından tercüme edilen ''Afganistan, Rusya'nın Vietnam'ı'' kitabı Türkiye-Afganistan ve İsveç arasında bir dayanışmanın ürünü olarak niteleniyor.

Arkadaşlarımızın Afganistan röportajları yeni eklerle birlikte yakında Türkçe olarak da satışa çıkarılacak.

INTERNATIONAL Herald Tribune

Published with The New York Times and The Washington Post

Türkiye, devlet yardımıyla ayakta duran Chrysler şirketine benzetiliyor

HABER MERKEZİ

Amerikan ''Herald Tribune'' gazetesi Türkiye'ye yapılan yardımlarla ilgili bir yorum yayınladı. Yorumda şöyle deniyor:

''Bazı bakımlardan Türkiye, NATO'nun Chrysler'idir. Aradaki fark, Türkiye'nin Batının güvenliği için, Chrysler'in ABD ekonomisine olduğundan çok daha fazla önemli olmuştur. Bu yüzden genel çıkar uğruna kâr getirmeyen şirketlerin bir yana atılmasını savunan ekonomik teoriler bu durumda çalışmamaktadır. Dahası, ülkeler şirkete benzemez. Bunları su üzerinde tutmak için güvenlik ve ekonomi açısından kendine yeterliliğin ötesinde nedenler vardır. Ne var ki, Türkiye'nin durumunda, NATO'nun güneydoğu kanadını koruma ihtiyacı kendi başına yeterli bir görüştür.''

''OECD'deki sanayileşmiş demokrasilerin istikrarı sağlamak üzere Türkiye'ye para vermeyi sürdürmesi kaçınılmazdı. Şimdi, paranın, 1973-74'teki petrol fiyatlarının yarattığı şoktan önce iyileşme eğilimi gösteren bir ekonomiyi harekete geçirmek için mi,yoksa çatlakları doldurmak için mi kullanılacağı meselesi var.''

Yorumda daha sonra, Türkiye'nin OECD yardım programından 1.16 milyar, IMF'den 300 milyon, Dünya Bankasından 550 milyon, AET'den 400 milyon dolar borç aldığı hatırlatılıyor. Ayrıca, Türkiye'nin dış borçlarının 14 milyar doları bulduğu, bunun faizinin yılda 2 milyar dolar tuttuğu belirtiliyor. Yorumda, Türkiye'nin petrole ödediği paranın 3 milyar doları aştığı ve enflasyonun yüzde 100'e yaklaştığı konusu üzerinde durulduktan sonra şunlar kaydediliyor:

''Yardım için verilen para ancak borçları ödemeye yetiyor. Petrol üreten Arap ülkelerinin de bir miktar vermesi gerekiyor. Fakat, ticari bankalar, petrol üretmeyen, ağır bir şekilde borçlanmış gelişmekte olan ülkelere borç vermek konusunda kaygılı davrandığından, Türkler mevcut borçlarını karşılamanın ötesinde bir şey yapmakta güçlük çekecekler. Genel Sekreter Emile Van Lennep'e göre, OECD'nin sağladığı para geçen yılki pakete oranla, 'Daha az kayıtlı, daha düşük faizli ve daha uzun vadeli' dir. Düşük faiz ve daha uzun ödeme süresi yardımcı olacaktır. Ancak paranın 'daha az kayıtlı' olması yüzünden harcanma biçimi siyasi baskılara daha fazla açık olacaktır.

'Fakat Batı ne yapabilir? Türkiye'nin potansiyeli var. Türkiye'nin gerçek bir ekonomik ve iç güvenlik ihtiyacı da var. Borç veren ülkeler ancak, paranın kalıcı sonuçlar getirecek yapısal değişiklikler için kullanılmasını sağlamaya çalışabilirler. Yoksa Türkiye'ye sonsuza dek para vermek zorunda kalacaklardır ki, bu da, belki Sovyetler Birliği'nden başka kimsenin çıkarına değildir.''

Alman İş Mahkemesi Başkanı Prof. Müller, yarın bir konferans verecek

İSTANBUL (ÖZEL)

Alman İş Mahkemesi Başkanı ve Köln Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gerhard Müller, yarın ''İş Hukuku, Yargı Yoluyla Geliştirilmesi'' konulu bir konferans verecek.

İTÜ Taşkışla İşletme Mühendisliği Fakültesi İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Kürsüsünün davetlisi olarak yurdumuza gelen Prof. Dr. Gerhard Müller'in vereceği konferans İTÜ Taşkışla Binası Mimarlık Fakültesi Konferans Salonunda saat 13.45'de başlayacak

22 yıl sonra yeniden siyasi tartışma konusu oldu

Menderes de 1958 yılında De Gaulle tipi demokrasiden söz ediyordu

Türkiye'yi 1960 öncesine döndürmek isteyenler yine De Gaulle'nin otoritesini öne sürüyor

MUHİTTİN SİRER

KAPALI kapılar ardında bir süredir oluşturulan ''otoriter demokrasi'', ''De Gaulle tipi otoriter yönetim'' fikirleri artık açıkça tartışma gündemine sokuldu. Bir yandan De Gaulle adı sık sık ısıtılarak öne sürülürken, bir yandan da Anayasayı değiştirmenin gerekliliğinden, başkanlık sisteminden, Cumhurbaşkanına Parlamentoyu fesih hakkının tanınmasının bunalımları çözeceğinden, eli kolu bağlanmış icradan dem vurulup duruluyor.

Amaç, baskıları artırabilmek ve bir sistem haline getirebilmek için kamuoyu hazırlamak. De Gaulle adı ise böylesine bir girişime gelebilecek sert tepkileri yumuşatmak, aydınları ve kamuoyunu tarafsızlaştırabilmek için kullanılan bir araç.

22 YIL ÖNCESİNDEN ALINACAK DERS

1958 yılının sonlarına doğru Adnan Menderes de aynı yönteme sarılmış, fakat bu yöntemin iflasına bütün Türkiye tanık olmuştu.

21 Eylül 1958'de Menderes İzmir'e konuşmaya giderken yolda De Gaulle'ün aynı yıl Fransa'da gerçekleştirilen Anayasa değişikliğiyle sağladığı otoriter yönetimin esaslarını anlatan notları bir yandan tercüme ettiriyor, bir yandan da şevkle inceliyordu.

De Gaulle'den Menderes'in öğrenebildiği ise iki cümleyle sınırlıydı: ''Demokrasiyi seralarda, saksılarda muhafaza ederek yetiştirmek gereklidir. Hülasa demokrasi artık bir bahçıvanın eline verilmelidir.''

Demokrasiyi egzotik çiçeklere benzeten Adnan Menderes, De Gaulle'den kalkarak demokrasi bahçıvanlığına talip oluyordu. Ama ne Menderes De Gaulle'dü, ne de Türkiye Fransa'nın sıkıntılarını yaşıyordu.

DE GAULLE'E NE GEREK VARDI?

Aslında, o yıllarda Başbakan Menderes'in De Gaulle'ün uygulamalarına özenmesine gerek de yoktu. Keyfi idare zaten çizmeyi aşmıştı. Baskı rejimi toplumun başında sallanan bir giyotindi. Özgürlükler her geçen gün biraz daha kısılıyor ve hükümet hem Meclisteki çoğunluğu, hem de kendisini denetleyebilecek müesseselerin bulunmayışı sayesinde yalnızca kendi bildiğini okumakta ısrar ediyordu. Basın hem maddi açıdan zor durumda bırakılıyor, hem de Abdülhamid'e taş çıkartan bir sansür yüzünden sayfalarında çiçek gibi açan beyaz boşluklarla çıkabiliyorlardı. İspat hakkı kaldırılmıştı. Tahkikat Komisyonları kuruluyor, muhalefet partileri kapatılmak isteniyordu. Enflasyon dört nala gidiyor, kitleler pahalılık altında eziliyordu. Vatan Cephesi kuruluyor, toplum cephelere bölünüyordu. Bütün bu gelişmelere başkaldıran Demokrat Parti Meclis Grubu bastırılıyordu. Atlı polis üniversitenin, yurtsever gençliğin üzerine yürüyordu.

Kitapları doldurabilecek bu gelişmelerin iki paragrafla anlatılabilmesi aslında son otuz yılda Türkiye'nin özgürlük ve demokrasi yolunda katettiği oldukça uzun mesafeye bağlı.

BAHÇIVANLIK TALEBİ VE ŞALCILIK HAYRETMİYOR

Ancak Menderes bir noktayı unuttu. Türkiye'nin artık verecek bir şeyi kalmamıştı. Nitekim bahçıvanlık talebi Menderes'e hayretmedi. Toplumu baskı yoluyla elinin altında tutmak isteyen yönetimlere bir tepki niteliğini taşıyan 1961 Anayasası da ''otorite, daha fazla otorite'' çığlıklarının ülkeyi yıkmasına izin vermemek amacıyla kuvvetler ayrılığı ilkesini getirdi. Keyfi idarenin önüne geçebilmek için hükümetlerin ve Meclisin tasarrufları Danıştayın ve Anayasa Mahkemesinin denetimine alındı.

Bu gelişmelerin üzerinden on yıl geçtikten sonra 12 Mart muhtırasıyla birlikte otoriter demokrasi lakırdıları gündeme getirildi. Bu kez de zamanın Başbakanı Nihat Erim demokrasinin üzerine şal örtmekten, Türkiye için lüks Anayasa'dan dem vurmaya başladı. Anayasanın birçok maddesi değiştirildi.

Ancak, otoriter demokrasi, baskı rejimi, De Gaulle tipi yönetim 12 Mart'ta da hayretmedi.

SUÇLULAR VE PİR-Ü PAK'LAR

Menderes'in üzerinden 20, 12 Mart'ın üzerinden 10 yıl geçtikten sonra ülkeyi 1960'ların gerisine götürmek isteyenler yeniden De Gaulle ve otoriter demokrasi lakırdılarıyla siyasal sahnesinde türediler.

Ortalığa çıkanlar yine özgürlüklerden şikayet edenler, topluma baskıdan fazlasını çok görenler. Ne tarihten ders almaya niyetleri var, ne de bir zamanlar ellerindeki nimetlerin hülyasıyla yaşamaktan vazgeçmeye.

Onlara göre suçlu; 1961'in özgürlükçü Anayasası. Suçlu; hızla artan fiyatları yakalayabilmek için ücret artışı talep eden işçiler ve sendikalar. Suçlu; memurlar. Suçlu; dargelirliler. Suçlu; köylüler, küçük üreticiler. Suçlu; Anayasa Mahkemesi, Danıştay, bağımsız yargı, kuvvetler ayrılığı ilkesi. Suçlu; 1968'lerin demokratik kitle mücadeleleri. Suçlu; haksızlığı, ezilmeyi, buhranların yükünün sırtına yıkılmasını gönüllü olarak kabul etmediği için sindirilmek istenen halk.

Pir-ü pak olanlar ise; ülkeyi emperyalistlerin denetimine sokanlar, yıllarca ülkenin kaynaklarını ve üretici halkın alınterini dışarıya taşıyanlar ve taşıtanlar. Bilhassa toprak ağaları, tefeciler, vurguncular, karaborsacılar, ithalatçılar, acentalar, mümessiller ve de devletin arpalıklarından ceplerini doldurup kölelik anlaşmaları imzalayanlar.

KİM SORUMLU?

Bunlar yeni doğmuş çocuklar kadar masumdur. Bunlar masumdur ama, hak aramak; özgürlüğü kötüye kullanmak, Danıştayın partizan tayinleri durdurması İcra'nın elini kolunu bağlamak, Anayasa Mahkemesinin bazı yasaları iptal etmesi; otorite boşluğu, bağımsız yargının kararları; demokrasinin yanlış değerlendirilmesidir.

Bu yüzden de güya hükümetler ülkeyi yönetememekte, anarşi başına buyruk yükselmekte ekonomik sıkıntılara çare bulunamamakta. Ah! bir otorite olsa! O zaman her şey dümdüz olacak, işler yeniden yoluna girecek!

Onlarca yıllık siyasetler, ülkenin sorunlarını kendi çıkarlarına alet etmek isteyen kafa iflas edince efendim Cumhurbaşkanına daha çok yetki verilsin. Başkanlık sistemine geçilsin. Başkanın iş çıkaramayan Parlamentoyu fesih hakkı olsun. Seçim kanunu değişsin. Denetim kalksın, icra güçlensin. Olağanüstü Hal Yasa tasarısı kanunlaşsın. DGM'ler mutlaka kurulsun vs... vs...

Düzenin çürümesinin sorumlusu kim? Düzenin yöneticileri mi, yoksa bu düzende yaşayabilmek için, haklarını, özgürlüklerini koruyabilmek için mücadele etmek zorunda kalan halk mı?

ONLARA DA HAYRETMEYECEK

Toprakağalığını tasfiye etmemek için binbir katakulli çevirenler, tefecileri ''teşkilatlanmamış kredi piyasası'' diyerek meşrulaştıranlar, yıllarca vurguncu, karaborsacı, ithalatçının cebine tüyü bitmemiş yetim hakkı taşıyanlar, işleri eskisi gibi kolay idare edememeye başlayınca yeniden demokrasi bahçıvanlığına, şalcılığa müracaat edebilmenin yollarını aramaya başladılar. İşte 1960'dan sonraki üçüncü on yılın ortalarında otoriter demokrasi talepleri ortaya bir bir dökülüyor. Bir özdeyişi hatırlamakta yarar var: ''Tarih tekerrür edebilir ama önceleri trajik olan daha sonra komik olur''

DE GAULLE KİMDİR?

Aslında, baskıyı artırmak isteyenlerin ikide bir Türkiye'nin önüne sürmelerine rağmen De Gaulle'ün 1958'lerde Fransa'da yüklendiği görev ve o dönemin siyasi şartları, onların yakıştırmak istediklerinden çok farklıydı. Olayların yalnız dış görünüşleriyle ilgilenenler şartları ve çözümleri es geçmeyi tercih ediyorlar.

De Gaulle, 1945'de liderlerinden olduğu Fransa Milli Kurtuluş Komitesinin geçici hükümet olarak kabul edilmesiyle birlikte Kurucu Meclisin oylarıyla geçici hükümet başkanlığına seçildi. 1946'da başkanlıktan çekildi. 1958 yılında Cezayir'in bağımsızlık savaşı gündeme gelince Fransa karıştı. Ülke iç savaşın eşiğine geldi. Cezayir'e bağımsızlık verilmesine karşı çıkan ırkçı OAS teşkilatının generalleri Salan, Jouhaud, Challe, Zeller Fransa'nın altını üstüne getiriyordu. Sonunda Fransa Cumhurbaşkanı Coty, De Gaulle'e geldi ve yönetimi almasını istedi. De Gaulle Anayasanın değiştirilmesi ve yetkilerin kendi elinde toplanması koşuluyla bu çağrıyı kabul etti. Yeni Anayasa tasarısı referanduma sunuldu ve yüzde 83 evet ile oylandı. Böylece Fransa'da 5. Cumhuriyet dönemi başladı. Buna göre Meclis yalnız temel kanunları çıkartacak, diğer kanunlar İcra'nın yetkisiyle çıkacak, Cumhurbaşkanının icra yetkisi olacak ve Başbakanla, bakanları o tayin edecek, bir kabineye güvensizlik belirtmek için Meclisin en az yüzde 51'inin imza ve oyu şart olacaktı.

Sıra dayağına çekilen inşaat işçilerinden Ahmet Yıldız, İsmet Kalander ve Binali Kaçmaz.

Jandarmanın sıra dayağına çektiği inşaat işçileri dava açtılar

İSTANBUL (ÖZEL)

Salı gecesi İstanbul Şaşkınbakkal semtinde bir inşaatta jandarma tarafından sıra dayağına çekilen işçiler, kendilerini dövenler hakkında dava açacaklar.

Şaşkınbakkal'da Eralko ve Aydın Kanat Müteahhit firmalarına ait inşaatlarda çalışan 23 işçi, salı gecesi, inşaata baskın yapan 5 jandarma ve iki sivil tarafından sıra dayağına çekilmiş ve tehdit edilmişlerdi. Jandarmalar inşaatta kalan işçilerden Maraşlı ve Erzincanlı olanları ayırıp dayak atmışlar ve ''Sizin hesabınızı 8 ay sonra göreceğiz'' demişlerdi. Jandarmalar ayrıca olaydan başkalarını haberdar ettikleri takdirde başlarına kötü işler geleceği şeklinde işçileri tehdit etmişlerdi.

Konuyla ilgili olarak basına yazılı bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Kadıköy İlçe Başkanı Fikret Yalçınkayalar, ''Sıkıyönetim görevlileri bu haksız uygulamaya karşı gerekli işlemleri yapmalıdır'' dedi.

Yalçınkayalar basın açıklamasında şunları söyledi:

''İlçemizdeki anarşinin sorumlusu evlerinden, köylerinden uzakta ekmek parası için çalışan insanlar mıdır? Bu anlayış Sıkıyönetimin anarşiyi önleme amacına hizmet etmediği gibi zaten binbir zorluk içinde çalışan emekçilerin anarşi heveslilerinin kucağına itilmesine sebep olacaktır.

''Sıkıyönetim görevlileri bu haksız uygulamaya karşı gerekli işlemleri yapmalıdır. Partimiz her türlü haksızlığın karşısında, haksızlığa uğrayanların yanında olacaktır. İnşaat işçilerine yapılan haksızlığın peşini bırakmayacak ve olayın aydınlanmasına çalışacağız.''

40 yıl sonra

Köy Enstitülerini nasıl değerlendiriyorlar?

Hazırlayan: Mehmet Yeşil

RAUF İNAN:

"Geleneksel eğitim düzeni çok pahalı ve çok zararlı bir yatırımdır"

Köy Enstitülerinin kurucusu İsmail Hakkı Tonguç

Köy Enstitülerinin adlarıyla birlikte kökten değiştirilmeleri, tüm örgütleri, amaçları ve ilkeleriyle birlikte yıkılmaları için güçlü siyasal partilerce, hükümetlerce harcanan çabaların üzerinden kırk yıllık bir zaman geçti.

Yine de bugün yurtta tüm Atatürkçü ve halkçı aydınlar, onu içten benimsemiş olarak, savunmasını yapıyor, yeniden kurulmasına çalışıyorlar. Bu durumun ve her 17 Nisan'da bu enstitülerin anılmalarının, onları yeni yetişen kuşaklara tanıtma, açıklama çabalarının temel nedeni şudur:

Köy Enstitüleri herhangi bir okul, herhangi bir eğitim kurumu olarak alınamazlar. Gerçekte büyük Türk devriminin, tüm ilkeleri ve ülküleri ile eğitime uygulanması ve gerçekleştirilmesidirler, bunun için bu devrimin ayrılmaz bir parçasıdırlar.

ESKİ SİSTEME TEMELDEN KARŞI ÇIKIŞ

O'nun açıkladığı bu yöntemler gerçekte, yurtta ve dünyada uygulanagelen alışılmış eğitime, eğitim yöntemlerine temelden bir karşı çıkıştı. Çünkü bu yıpranmış geleneksel okul düzeni bir savurganlık (israf) düzenidir. En başta zaman savurganlığı, emek, güç savurganlığı, yetenek, kişilik savurganlığı, bilgi, gereç savurganlığı, insan savurganlığı, ve apaçık para, yatırım savurganlığıdır. Bu nedenle geleneksel eğitim düzeni çok pahalı ve pahalılığına göre de çok kez zararlı bir yatırımdır. Onunla yetişenler kendilerini topluma çok pahalıya mal ettikleri gibi, az işe, az çalışmaya karşılık çok hak isterler. Bunun içindir ki, Atatürk'ün istediği ve ileri sürdüğü eğitim, her şeyden önce, eski eğitim düzenine karşı bir çıkar yoldur. O, yöntem ayrıntılarına dek genişleyen açıklamaları ile yeni bir eğitim düzeni istiyordu. Buna biz ''Atatürkçü eğitim'' diyoruz. Bu eğitim ulusal, halkçı, devrimci, cumhuriyetçi, üretici, atılımcı, dinayrısı (laik), devletçi ve kişilikçi bir eğitimdir. Bu da bizdeki geleneksel ''kapıkulu eğitimi''ne bir karşı çıkıştır.

ENSTİTÜLERDE HERKES SÖZCÜĞÜN TAM ANLAMIYLA ÖZGÜRDÜ

Geçen 15-20 yıllık süre içinde O'nun ve devrimin eğitim ilkelerine ve ülkülerine uygun, O'nun gösterdiği yöntemleri uygulayıp amacını gerçekleştirecek eğitim önderi, eğitim yöneticileri ve eğitimciler yetişti. Hakkı Tonguç, Hasan Ali Yücel... Atatürkçü eğitim tüm anlamı, amaçları, yöntemleri ve ayrıntılarıyla yetkin ve eksiksiz olarak Köy Enstitülerinde uygulandı, ülküleri gerçekleşti. Bu enstitüler, oralardaki çalışmalar ve yaşam düzeni bu yöndedir, bu açıdan anlamlandırılıncadır ki, iyi anlaşılabilir. Onlarda uygulanan eğitim yöntemleri de tümüyle eski eğitime ve eğitim, öğretim savurganlıklarına karşı olmuştur. Bu nedenle, Köy Enstitülerindeki yaşam tümüyle Türk devriminin amacına göre düzenlenmişti. Devrimin ilk temel amacı ulusçuluk ve halkçılıktı. Bu enstitüler de buna göre örgütlenmiş ve onu tam anlamıyla gerçekleştirmişti. En büyük halk kitlesi köylü idi. Köylü yalnız barışta ucuz işçi kaynağı ve savaşta bol er kaynağı idi. Köylünün insan hakları, yurttaşlık hakları diye bir kavram yoktu devrimden önce. Devrimle ona artık gerçek değerini vermek gerekti. Devrimin önderi bunu kesinlikle istiyor, çok keskin ve sert, çok çarpıcı ve dürtücü, dahası da utandırıcı dille bunu kafalara sokmaya çalışıyordu. Devrimin istek ve ülkülerinin bu enstitülerde yaşama uygulanması şöyle idi: Enstitülerde herkes, ayrısız gayrısız herkes, eşit haklara sahipti ve sözcüğün tüm anlamıyla özgürdü. Hepsi de öğretmen olan yöneticiler, öğretmenler, usta öğreticilerle öğrenciler arasında en küçük bir ayrım yoktu. Öğrenci için bugünkü ''otorite'', ''disiplin'' amacıyla bir baskı akla gelmezdi. Enstitülerin bu bakımdan en başta gelen özelliği -eğitim tarihinde belki de görülmemiş ölçüde- özgür düşünce, özgür kişilik, özgür davranıştı. Öğretmenler, yöneticiler de öğrencilerden çok şeyler öğrenirlerdi bu sayede. Her enstitünün tüm kuruluşları ve yaşamı, içinde çalışanların hepsinin eşit elbirliğiyle yönetilir ve yürütülürdü. Küçük bir örnek vermek için diyelim ki, yaptıkları işlerin ve örgütlerinin genişliğine göre, en az 10-12 memurun bulunması gereken bir enstitüde 2, en çok 3 görevli çalışırdı. Çünkü yazışmacılıktan (bürokrasiden) kaçınılır, işlerin kalanları bile öğrencilerin işbirliğiyle yürütülürdü. Enstitülerde hiç bir işçi yoktu, çünkü işlerin hepsi öğrenci, öğretmen ve usta öğreticilerin elbirliği ile yapılırdı. En yetkili yönetici olan Müdürün yardımcıları da çok azdı. 1000'i aşkın yatılı öğrencinin bulunduğu bir enstitüde bir eğitimbaşı, bir de para işlerine bakan Müdür Yardımcısı bulunurdu, o kadar. Daha başkasına gereksinme duyulmazdı. Çünkü her işte onlarla birlikte çalışan öğrenciler bulunurdu, bunlar öğrencilerce seçilmiş, öğrenci başkanları idi. Her ay, ya da iki ayda bir, hiç bir karışma olmadan, öğrencilerin kendi aralarından seçtikleri Enstitü Başkanı denen Öğrenci Başkanı da bir müdür demekti, bu başkan her öğretmen kuruluna katılır, bir öğretmen gibi, eşit yetki ile konuşur, görüşünü açıklar ve oyunu kullanırdı. Gereğinde Kol Başkanı olan öğrenciler de Öğretmen Kurullarına katılır, oy da kullanırlardı. Çalışma alanlarının hepsini Öğrenci Başkanları yönetirlerdi. Tüm binaların, dersliklerin, işliklerin, laboratuvar, kitaplık, tarla, bağ, bahçe, orman, santral, kooperatif, ağıl, ahır, kümes, tuğla ocağı, balıkhane, revir, yapı işleri... vb. başkanları her ay seçilirdi. Tüm yönetim ve çalışmalar, tüm yaşam her cumartesi öğleden sonra öğrencileri, yönetici, usta öğretici ve öğretmenleriyle enstitünün Genel Kurulunda görüşülür, konuşulur, eleştirilir ve tartışılırdı. Bu eleştiriler öğrenciler arasında olduğu gibi, öğrenci başkanlarına, yöneticilere de yöneltilirdi. Herkes kendi görüşünü açıklamakta özgürdü. Sonunda ertesi haftanın işleri de görüşülür kararlaştırılır, nöbetçi kümeler seçilirdi. Cumartesileri Genel Kurul toplantılarının sonucu şu olurdu ki, buralarda ''otorite, disiplin, ceza'' diye bir sorun ortaya çıkmazdı. Çünkü enstitülerde şu gerçek gözönünde tutulurdu: Suçun, suçlunun asıl suçlusu toplumdur, toplum düzenidir. Bügünkü eğitbilimin görüşü de budur. Köy Enstitülerinde bu yöntem ''Kişilik eğitimi'' amacında idi. Ona son yılın sözcüğü ile de bir ad vermek gerekirse ''demokratik eğitim'' demek belki daha anlaşıklı olur. Dersliklerde dersler, iş alanlarında işler de böyle yapılırdı. Örneğin, ders konuları öğretmen ve öğrencilerin elbirliği ile tasarlanır, hazırlanır, işlenir ve değerlendirilirdi. Bunun için kimi enstitülerde her ders ve iş saatle değil, tüm hafta olarak işlenirdi. Köy Toplumbilimi (sosyolojisi) gibi kimi derslerin öğretim programları bile son sınıfta öğrencilerle birlikte yapılırdı. Enstitülerin çalışmalarındaki tutuş Cumhuriyetin o yıl söylevinde Atatürk'ün gösterdiği ''zaman ölçüsü''ne göre düşünülür ve yürütülürdü..

Her gün sabahın ilk saatlerinde kahvaltı ve ulusal oyunlarla başlayan öğrenci, öğretmen ve usta öğretici birlikteliği, ancak uyku zamanı, sona ererdi. Ders ve çalışmalarda, onların dışındaki özgür konuşmalarda, Genel Kurul toplantılarında, cumartesi akşamları düzenlenen eğlentilerde dıştan bakılınca öğretmenle öğrenci birbirinden ayırt edilemezdi. Bu özelliğiyle de her Köy Enstitüsü -sözcüğün tam anlamıyla- bir yaşam ve çalışma birliği, bir aile birliği, üyeleri eksiksiz artıksız eşit bir aile birliği, içinde üstünlük, egemenlik güdülmeyen bir aile birliği idi.

Başka bir özellik de; Enstitülerin kuruluşunda vardı: İlk üç yıl enstitüler Bakanlıkça gönderilen bir program, bir yönetmelik olmadan yalnız içinde çalışanların, öğretmen, öğrenci ve usta öğreticilerin kararlarıyla çalışmışlardı. O üç yılın deneyim birikimi ile, öğretim programları Bakanlıkta enstitü görevlilerinin de katıldığı bir kurulda yapılmıştı.

SONUÇ:

Bu demokratik eğitimin, bu kişilik ve özgürlük eğitiminin olumlu sonuçları da kısa sürede görüldü, onlar kendi değerlerini tanıtladılar. Tam 27 yıl baskılar altında tutulan, kara çalmaların, haksızlıkların, insafsızlıkların, acımasızlıkların çeşitleriyle karşılaşan bu enstitü çıkışlıları sinmediler, silinmediler, kişiliklerinden hiç bir şey yitirmediler. Bugün, yüzyılımızın şu son çeyreği içinde milli eğitimin her alanında ve her basamağında, en yetkili yönetim yerlerinde, öğretim, eğitim, denetim hizmetlerinde, yüksek öğretim üyeliklerinde bile başarı ile çalışıyorlar. Uzantısı ile birlikte ancak 10-12 yıl sürebilen Köy Enstitüsü uygulaması içinde yetişenlerden bugün eğitimde ve köylerini kalkındırmada olduğu gibi, çeşitli bilim, yönetim, yazın (edebiyat), sanat, ekin, teknik, hukuk.. vb. alanlarda değerli kişiler olarak kendilerini kabul ettiriyorlar, onların yapıtları, ünleri ulusal sınırlarımızı da aşarak en ileri ülkelerde beğenilmekte, ilgi ile, övgü ile karşılanmaktadırlar.

Yarın: Seyfi Koryürek'in görüşleri

Gördes'te...

(Baştarafı 1. sayfada)

rü Eşref Bitek, Orman İşletme Müdürü İsmail Seylan, Ziraat Müdürü Ömer Özbabalık, Sümerbank Müdürü İzzet Tunç, PTT Müdürü Zekeriya Nacar, Müftü Hüseyin Gümüştaş, Jandarma Komutanı Burhan Sütun.

Gördes'de uygulanan bu kıyım ve sürgünlerin başını Manisa AP Milletvekili Yahya Uslu'nun yürüttüğü bildiriliyor. Şu anda sürgüne uğrattığı öğretmenler vasıtasıyla ilkokul diploması alan Yahya Uzun'un kendisine oy tabanı oluşturmak amacıyla bu uygulamalara giriştiği söyleniyor.

Yahya Uzun ile birlikte sürgün işlemlerini yürütenler arasında şu kişiler de yer alıyor: Belediye Başkanı Refik Atay, AP İlçe Başkanı Rıfat Üngöre, AP İlçe teşkilatından Hakkı Altınyiğit, Kayacık Belediye Başkanı Ali Yavuz, AP İl Genel Meclisi Üyesi Muhterem Peker ve 1977'de Bornova Yurt Müdürlüğü yapan Nazmi Dere.

Bu uygulamalar sonucu Gördes halkının ve tüm devlet memurlarının huzursuzluk içinde oldukları öğrenildi.

ANTALYA SÜMERBANK'TA DA SÜRGÜN

Sümerbank Genel Müdürlüğünün emriyle Antalya Sümerbank Dokuma Fabrikası memurları da yurdun çeşitli yerlerine sürülmeye başlandı. AP'nin verdiği liste gereği sürülen memurlar Tekirdağ, Trabzon, Adana, Eskişehir gibi illere gönderiliyor.

Antalya Sümerbank Dokuma Fabrikasından şimdiye kadar 5 memurun çeşitli yerlere gönderildiği, 9 memurun da önümüzdeki günlerde önceden hazırlanan liste gereği sürüleceği bildiriliyor.

Türk-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu arada, yönetim kurulu toplantısından çıkan kararlara 11 sendikanın muhalefet ettiği öğrenildi. Görüştüğümüz bazı yönetim kurulu üyeleri oylamanın yapıdığı sırada salonda 22 sendika temsilcisinin bulunduğu, 11 muhalefete karşılık 11 destek oyu verildiğini ancak, icra kurulu üyelerinin de oyuyla kararların alındığını belirttiler.

Öte yandan Genel Başkan İbrahim Denizciler'in de yönetim kurulu toplantısında, söz konusu sendikalara teminat verdiği ve mayıs ayına kadar durumda bir değişiklik olmazsa, direnişi bizzat kendisinin önererek başına geçeceğini söylediği öğrenildi.

GREV ERTELENDİ

Ampul üreten General Elektrik Fabrikasındaki grev Bakanlar Kurulu tarafından milli güvenlik gerekçesiyle 30 gün süreyle ertelendi.

Bu konudaki Bakanlar Kurulu kararı dünkü Resmi Gazetede yayınlandı.

"Uzlaşmaz...

(Baştarafı 1. sayfada)

lışma barışı ve işverimini amaçladığını belirtti. Danyal bu kurulların lağvedilmek istenmesinin partizanca düşüncelerden kaynaklandığını sözlerine ekledi.

GÖRÜŞMELER BAŞLAYABİLİR

Öte yandan Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk başkanlığında bir teknik heyetin Ankara'da bulunduğu ve Ulaştırma Bakanlığı ile görüşmelerin her an yeniden başlayabileceği belirtiliyor.

Doçent...

(Baştarafı 1. sayfada)

İSTANBUL UNKAPANI'NDAKİ ÇATIŞMADA BİRİ POLİS ÜÇ KİŞİ ÖLDÜ

Unkapanı Cibali Tekel Fabrikasının duvarlarına yazı yazmak isteyen bir grup Dev-Yol taraftarı ile güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada polis memuru Enver Şahin, manav Aptullah Öztaş ve olayla ilgisi olup olmadığı belli olmayan bir seyyar satıcı öldü. Yarım saat süren çatışma sonucu 1961 doğumlu Behçet Altıntoprak adlı bir genç yakalandı. Daha sonra kaçanları yakalamak amacıyla Haliç kıyısındaki gemilerde yapılan aramalarda gemi personelleri ve onlarca kişi gözaltına alındı.

Öte yandan Mecidiyeköy'de boş bir arsada kimliği belirlenemeyen bir erkek cesedi bulundu. Yetkililer başına ateş açılarak öldürülen kişinin üzerinden kimlik çıkmadığını belirttiler.

Bu arada Örnektepe'de 1 Mayıs ile ilgili afiş yapıştıran 5 kişi ile polis arasında çıkan çatışmada bir kişi yakalandı, 4 kişi ise kaçtı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Kaçanların arandığı bildirildi.

ORDU AYBASTI'DA ÇIKAN OLAYLARDA BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ 6 KİŞİ YARALANDI

Ordu'nun Aybastı ilçesinde çıkan olaylarda bir ilkokul öğretmeni öldürüldü, 6 kişi yaralandı ve ilçede bir süre sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Karşıt görüşlü iki grup arasında çıkan kavga daha sonra silahlı çatışmaya dönüştü. Çatışmada sol görüşlü Yılmaz Arpacı, Ahmet Güleç, Temel Altıntaş, Mustafa Şengel, Cemalettin Çetinkaya ve Hasan Cansız adlı kişiler ağır yaralandılar. Bunun üzerine ilçede sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Olayla ilgili olarak 5 MHP'li komando yakalandı, birinin üzerinden 14'lü bir tabanca çıktı. Sokağa çıkma yasağının sabah kaldırılması üzerine olaylar tekrar alevlendi. Olaylarda Muhsin Tokat adlı Aybastı İlkokulu öğretmeni tabanca kurşunu ile öldürüldü. Bunun üzerine ilçede iki katlı bir ev yakıldı, bazı işyerleri tahrip edildi. İlçede tekrar sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yetkililer yaralıların durumlarının ağır olduğunu ve olaylarla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

Bu arada sol görüşlü yaralılardan Hasan Cansız'ın Samsun Belediye Evlerinde, Ahmet Kaya adlı bir polis memurunu öldürdüğünün belirlendiği öne sürüldü. Yaralının suçunu itiraf ettiği belirtildi.

ANKARA'DA ZİRAAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara Ziraat Fakültesinde okuyan Mehmet Eren adlı öğrenci tabanca ile vurularak öldürüldü. Emniyet yetkilileri cinayete görüş ayrılığının neden olduğunu söylediler. Ayrıca katilin kimliğinin belirlendiği ve yakalanmasına çalışıldığı belirtildi.

ADANA CEZAEVİ BAŞGARDİYANI AĞIR YARALANDI

Adana Kapalı Cezaevi Başgardiyanı Veysel Gök, uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Sinanpaşa Mahallesindeki evinden çıktığı sırada 2 kişinin saldırısına uğrayarak yaralanan gardiyanın sağ görüşlü olduğu belirtildi.

Bu vali...

(Baştarafı 1. sayfada)

rülen MHP'li komandolar, 14 Ekim seçimleri ile birlikte şehir merkezinde ve okullarda sık sık görülmeye basladı. Okullarda öğrenciler üzerindeki baskılar, semtlerde kahve taramaları, evlerin kurşunlanması gibi olaylar Kayseri halkı için güncel olmaya başladı.

Vali Babür Ünsal'ın göreve başlamasından bir hafta sonra 11 yurttaşın ölümü karşısında aldığı tutum ile kimlerin yanında yer aldığını gösterdi. 28 Kasımda MHP'li komandoların gerçekleştirdiği kahve taraması olayı karşısında, Babür Ünsal şu açıklamayı yaptı: "Olaylar kitleye yönelik değildir. Militanlar arasında bir çatışmadır." Ancak herkes olayı görmüştü. Kahvede oturan halkın üzerine otomatik silahlarla hedef gözetilmeksizin ateş açılmıştı.

Bu olaydan bir süre sonra, Belediye Meclisi üyesi Ali Şahin, arabasının içinde bulunduğu bir sırada Valinin makam arabasından kurşunlandı. Kurşunlayanlar, emniyet kuvvetleri içindeki MHP'li polislerdi. Babür Ünsal bu olay karşısında da "Şoför aşırı derecede alkol almış, eylemci değildir" şeklinde açıklama yaptı. Ateş edenleri ortaya çıkartan emniyet görevlileri ise derhal pasif görevlere verildi

SOKAKTAKİ EŞKİYA OKULLARA ALINDI

Milli Eğitim içindeki atamalar ile birlikte, terör olayları okulları da sardı. Fevzi Çakmak Lisesinde öğrencileri hedef alan silahlı saldırılar, karşısında polis, saldıranları değil, saldırıya uğrayanları tutuklandı. Bu şekilde tutuklanan Zihni Dursun'un dayısı, Fevzi Çakmak Polis Karakoluna gittiğinde, bir polis memuru "Akif Şimşek, Fahri Ediz, Mustafa Karabulut ve Zihni Dursun'un öldürüleceklerini" söyledi.

Bazı liselerde, müdür muavinlerinin odasında duvara mavzer asıldı. Komandoların baskısını okul müdürüne şikayete giden öğretmenler, " git derdini valiye anlat", valiye gittiğinde de "Anlamıyormusun? Sana istifa et deniliyor" şeklinde cevaplar aldı. Okul müdürleri tarafından korunan komandolar, Atatürk'ün resmini indirerek, yerine arkadaşlarının resimlerini astılar.

Bütün bu olaylar karşısında polis suskun dururken, özellikle alevi mahallelerinde oturan halk üzerinde yoğun bir baskı uygulanıyor.

Bu olaylarla ilgili olarak şubat başlarında bir açıklama yapan CHP'li parlamenterlerden Ziya Müezzinoğlu, ve Mehmet Gümüşçü, "Kayseri'de işgal ordularının dahi yapamayacağı işkence ve eziyet vardır. Faşist yöntemlerle dünyayı vatandaşın başına zindan etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Vali Babür Ünsal'ın ise hiç hakkı yoktur" diyerek durumu en açık bir şekilde ortaya koymuşlardır.

Bütün bu olaylar, Kayseri halkını hayli tedirgin ediyor. Başta Vali olmak üzere devlet yetkililerinin keyfi tutumları, anarşinin, terörün kışkırtma ve bölücülüğün gelişmesini sağlayan ana etken olarak değerlendiriliyor. Hükümet de bu konudaki şikayetlere rağmen bugüne kadar hiç bir adım atmadı.

Türkiye Birlik...

(Baştarafı 1. sayfada)

Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi ise Kongrede yaptığı konuşmada, Ecevit hükümetini de eleştirerek tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşların bir araya gelmesini istedi.

Bugün tamamlanacak olan Türkiye Birlik Partisi büyük Kongresine, Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek ve Başkanlık Kurulu Üyesi Hasan Yalçın, Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, SDP eski Başkanı Mehmet Ali Aybar, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Yönetim Kurulu Üyesi Orhan Akbulut konuk olarak katıldı.

Tarımsal Kalkınma Kongresi 21-26 Nisan tarihleri arasında yapılıyor

ANKARA (ÖZEL)

Ziraat Mühendisleri Odası ve Tüm Demokrat Teknik Elemanlar derneği (Destek) tarafından düzenlenen "Tarımsal Kalkınma Kongresi" 21-26 Nisan tarihleri arasında yapılıyor.

Kongrenin ilk günü Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan ve Destek Başkanı Haldun Yürükoğlu'nun açılış konuşmalarından sonra "kaynak aktarımı" konusunda bildiriler sunulacak ve tartışma yapılacak. İkinci gün ise, "Tarımsal toprakların kullanımı ve mülkiyet ilişkileri" tartışılacak. Bu bölümde toprak reformu deneyi konusunda Ziraat Mühendisi Ali Haydar Kırmızı ile Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Suat Aksoy bildiri sunacaklar. Toprak rantı ve toprak reformu konusunda da SBF Öğretim Üyesi Halil Berktay görüşlerini açıklayacak.

Üçüncü gün ise "Kırsal kesimde yerleşme, ekonomik ve toplumsal örgütlenme" tartışılacak. Bu konuda da Kent-Koop Genel Sekreteri Murat Karayalçın, İstanbul CHP Milletvekili Ali Topuz bildiri sunacaklar. "Türkiye'de demokratik halk kooperatifçiliği uygulamaları" konusunda ise Köy-Koop Yozgat Birliği Başkanı Hadi İlbaş görüş bildirecek.

Köy-Kent uygulamasının da tartışılacağı kongrenin son gününde, SBF Öğretim Üyesi Bilsay Kuruç, Kayseri CHP Milletvekili Mehmet Yüceler, İstanbul CHP Milletvekili Hikmet Çetin, Hadi İlbaş, Murat Karayalçın'ın katılacağı panelde genel değerlendirme yapılacak. Kongre Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan'ın konuşması ile sona erecek.

Balıkesir Çağdaş Hukukçular Derneği Kongresi yapıldı

BALIKESİR (ÖZEL)

BALIKESİR Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Kurulu geçtiğimiz hafta sonu yapıldı. Yeni seçilen dernek yöneticileri, ülkemizin içinde bulunduğu bu kargaşa ortamından, anarşik olaylardan sıyrılmanın biricik yolunun en geniş özgürlükleri tanımak ve demokrasiyi savunmak olduğunu belirttiler. Son günlerdeki hukukçuları hedef alan silahlı saldırıların kınandığı kongrede, hiç bir tedbir almayan AP hükümeti de protesto edildi.

Av. Turgut İnal'ın divan başkanlığını yürüttüğü kongrede yapılan seçimlerle Av. Ercan Erdener (Başkan) Av. Hakan Berk (sekreter), Av. Ersin Dinçkol (sayman) Av. Hadi Hanken ve Av. Kamil Gündüz dernek yönetimine getirildiler.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı "yasaklama ve kısıtlamaları" hatırlattı

İSTANBUL (AA)

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, Sıkıyönetimin 26 Haziran 1980 tarihine kadar uzatılması dolayısıyla, bugüne kadar ilan edilen yasaklama, kısıtlama ve yeni düzenlemelerden bazılarını kamuoyuna hatırlattı.

Açıklamada açık hava toplantıları ve gösteri yürüşlerinin Sıkıyönetim Komutanlığının iznine bağlı olduğu, kapalı yer toplantı ve faaliyetleri ile yeni dernek kurulması ve mevcutların yeni şube açmasının mahalli mülki amirlikler kanalıyla 15 gün öncesinden yapılacak başvuru yöntemiyle komutanlığın iznine bağlı olduğu yer aldı. Dernek ve benzeri kuruluşların çeşitli yönetici kademelerindeki kişilerin ad, soyad, iş ve ev adresi değişikliklerinin İstanbul Valiliğine ve Sıkıyönetim Komutanlığına bildirilmesi ve dernek türünden kuruluşların makbuz karşılığında para toplanmasının yasak olduğu da hatırlatıldı. Komutanlığın açıklamasında Sıkıyönetimin ilan amacına ters düşen eylem ve propaganda biçimlerinin de yasak olduğu belirtildi. Cenaze törenlerinde pankart taşımak ve slogan atmanın da yasak olduğu bildirilen açıklamada, yurttaşların kimlik bildirim işleminde bulunmaları istendi. 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ayrıca eğitim özgürlüğünü engelleyici faaliyetlerin yasak olduğunu, yurtlarda sadece kayıtlı öğrencilerin kalabileceğini hatırlattı. Eğlence yerlerinin faaliyetlerinin saat 02.00'yi geçmeyeceğinin de bildirildiği açıklamada büyük miktardaki para nakillerinin güvenliğinin sağlanması için güvenlik kuvvetlerine başvurulması gerektiği de belirtildi. "Dur" ihtarlarına uyulmasının istendiği açıklamada, kamu düzenini bozucu "genel grev" türünden eylemlerin doğrudan sıkıyönetim yasasına alınmış olduğu bildirildi. Komutanlık, telsiz alıcı ve vericilerinin imali ve kullanımı için yürütülecek kanun işlemlerinin kendi denetimine alındığını da belirtti.

Yerbilimleri Fakültesi Jeofizik Bölümü öğrencileri, jandarma onbaşısının görevden alınmasını istiyor

İstanbul Üniversitesi Yerbilimleri Fakültesi Jeofizik binasında ÜGD'li komandoların bazı öğrencilere saldırısı üzerine okulda görevli olan jandarma onbaşısı olayı yatıştırmak isteyen öğretim üyeleri ve öğrencilere hakaret etti ve dipçikle saldırdı.

Öğrenciler jandarma onbaşısının uzun zamandan beri süregelen bu tutumunu "olayların engelleyen değil, büyümesini körükleyen bir tutum" olarak değerlendirdiler. Yerbilimleri Fakültesi Jeofizik bölümü öğrencileri, herkese hakaret eden, istediği zaman derslere girip çıkan ve keyfi saldırılarda bulunan onbaşının görevden alınmasını istiyor ve huzurun ancak böyle sağlanabileceğini belirtiyorlar.

İLAN

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ AKSEKİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

BÖLGESİ	DEPOSU	YOLUN VASFI	EMVALİN CİNS VE NEV'İ	PARTİ ADEDİ	MİKTARI ADET	MİKTARI M3	MUHAMMEN BEDEL	GEÇİCİ TEMİNATI
Geriş	Murtiçi	Asfalt Kenarı	3.S.N.B.Çz.Tomruk	2	490	88.055	4500.—	30500.—
Murtiçi	Murtiçi	" "	" "	5	1495	288.375	"	98000.—
"	"	" "	" "	1	283	60.336	5000.—	23000.—
Geriş	Ulualan	" "	" "	9	1729	387.510	"	147500.—
"	Murtiçi	" "	3.S.K.B.Çz.Tomruk	5	1167	176.246	3600.—	48500.—
Murtiçi	"	" "	" "	11	2589	456.588	"	124000.—
Geriş	Ulualan	" "	" "	6	921	238.771	"	72500.—
YEKÜN				39	8674	1695.880		545000.—

Yukarıda Müfredatı yazılı 39 partide mevcut 8674 adede denk 1695.880 M3. Yapacak Emvalın 20.5.1980 Tarihine rastlayan Salı günü saat 14.00'de Manavgat İşletmesi Satış salonunda toplanacak Komisyon Huzurunda %50 Mal bedeli ile Vergi ve resimleri peşin Bakiyesi %50 6 ay Müddetli Vadesiz Banka Mektubu Karşılığında Satılacaktır.

Taliplilerin 20.5.1980 Salı günü saat 14.00'de Teminat Makbuzlarıyla Komisyona müracaatları Banka teminat mektubu vereceklerin İşletmemiz adı ile almak istedikleri Parti Numaralarını Mektuplarında belirtmeleri Mektupların limit dahili Kat'i ve Müddetsiz olması şarttır. İlan Olunur. 10.4.1980

(Basın: 13604 - 417)

Van Gölü Un Fabrikasında grev başladı

● İşçi ücretlerine zam yapmamak için işveren sendikanın varlığını pazarlık konusu yaptı.

VAN (ÖZEL)

VAN Gölü Un Fabrikası işçileri DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası ile işveren arasında 4 aydır süren görüşmelerin sonuç vermemesi üzerine greve başladı. 11 Nisan günü grevi başlatan 32 işçi ortalama, brüt 180 lira ile çalışıyordu.

900 torba un üretilen fabrikada 600 liradan sattığı bir torba unu 1250 liraya çıkartan işveren, işçilere 250 lira zammı vermiyor.

Grev çadırında görüştüğümüz işyeri temsilcisi Yusuf Demir, "İşveren bizim alacağımız haklardan ziyade sendika örgütümüzün varlığını pazarlık konusu yapıyor. İşçilere 'sendikadan ayrılın istediğiniz zammı vereyim' diyor. Biz de sendikadan çıktığımız takdirde işverenin bizi kapı dışarı edeceğini biliyoruz. Haklarımızı sendikal mücadele ile alacağız" dedi.

BAŞARAN UN FABRİKASI DA GREVE GEÇTİ

Bir süredir süren toplusözleşme görüşmeleri sonuç vermeyince Başaran Un Fabrikası işçileri de 15 Nisanda greve geçti. Ayda 3 bin 500 lira alan 10 senelik işçiler. "Hayat pahalılığı karşısında biz bu sene için 200 lira zam istedik, gelecek yıl için de 200 lira ücret zammı istiyoruz. İşverenler Muzaffer Saraçoğlu ve Hacı Kazım Ezberci fabrikada çalışan 10 yıllık işçileri 15 günlük işçi olarak gösterdi. Hakkımızda dava açtı. Bizleri mahkemeye götürerek ifadelerimizi aldılar. Grevimize devam ediyoruz. Bize sendikadan çıkın istediğiniz zammı vereceğiz diyorlar. Biz emekçiler olarak işverenlerin bu oyunlarına gelmeyip sonuna kadar mücadele edeceğiz."

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Van İl örgütü, Van Gölü Un Fabrikasındaki grevle ilgili olarak basına bir açıklama yaparak grevi sonuna kadar desteklediğini belirtti. TİKP, "İşçilerin çok zor şartlar altında olduklarını kabul eden işverenler, işçilere sendikadan çıktıkları takdirde, ücret zammı yapacaklarını söylemektedirler. Bu tutum işçi sınıfının yüzyıllar boyu kazandığı demokratik haklara saldırı ve Türkiye'nin içinde bulunduğu anarşi ortamına hizmet etmektedir. İşçilerin hakları verilmeli, toplusözleşme masasına oturulmalıdır.

Türkiye...

(Baştarafı 1. sayfada)

rışçı yollardan çözülmesini dilediğini taraflara gayriresmi olarak bildirdiği öğrenilmiştir.

ABD'nin, Türkiye'nin İran'la ilişkilerine müdahale çabası tepkiyle karşılanmıştır. Bölgedeki gerginliğin tırmanarak bir sıcak çatışmaya dönüşmesi tehlikesi de konunun özellikle daha ciddi bir şekilde üstünde durulmasına yol açmaktadır. AP eski Milletvekili Zeyyat Mandalinci ABD'nin Türkiye'ye baskı yaptığını belirtmiştir. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit de "ABD'nin İran'a karşı abluka ve ambargo uygulamak için Türkiye'ye baskı yaptığı konusunda kuşku duyduğunu söylemiştir. Ecevit, ABD ekonomik ambargosunun tarafsız ve bağlantısız bir ülke olmak isteyen İran'ın iradesi dışında Sovyetler Birliği'nin etki alanına girmesiyle sonuçlanacağını belirtmiştir.

Öte yandan İran'da seçimlerin tamamlanıp yeni hükümetin kurulmasının ardından, Türkiye İran'a yüksek düzeyde bir heyet gönderecektir. Haziran ayında yapılması beklenen Türkiye-İran görüşmelerinde ekonomik ve ticari ilişkileri düzenleyecek bir anlaşmanın imzalanması beklenmektedir.

TİMES GAZETESİNİN YORUMU

Ingiltere'de yayınlanan ünlü "Times" gazetesi, İran ABD ilişkileri üzerine yayınladığı uzun yorumda Batılı ülkeleri sorunu daha ciddi bir şekilde ele almaya çağırmıştır

Yorumda Carter'ın kendi seçtiği yolda ilerlediği belirtildikten sonra müttefiklerin kâh onu durdurmaya çalışarak, kâh da destekleyerek Carter'ın arkasından sürüklendikleri kaydedilmiştir.

Savaşın böyle başladığına değinilen yorumda, Batılı ülkelerin yalnızca rehineler sorunuyla uğraşmayı bırakıp Körfez bölgesinin Batı için önemine, Arap-İsrail çatışmasının, Afganistan'ın durumunun ve iki süper devlet arasında gerginleşen ilişkilerin Ortadoğu'da yarattığı duruma dikkat edilmesi istenmiştir.

"Carter İran'a karşı yanlış bir tutum içindedir" diye yazan Times gazetesinin yorumcusu bu mantıksız tutumun Batının çıkarlarına nasıl zarar verdiğinin görülmesi gerektiğini belirtmiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı bazı yayın organlarını yasakladı

İZMİR (AA)

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı bir bildiri yayınlayarak bazı yayın organlarını yasakladı.

Sıkıyönetim Komutanlığının bildirisine göre, İşçi Cephesi, Devrimci Sendika Muhalefeti ve Savasım adlı yayın organlarının İzmir Sıkıyönetim Bölgesi içinde basılmaları yayınlanmaları, dağıtılmaları, nakledilmeleri, satılmaları ve bölge içine sokulmaları sıkıyönetim süresince yasaklandı.

Bildiride ayrıca, bu gazeteleri İzmir Sıkıyönetim Bölgesi içinde dizen ve basan basımevlerinin başka bir uyarıya gerek olmadan kapatılacakları da belirtildi.

Çanakkale Valisi görevden alındı, Urfa Valisi değiştirildi

ANKARA (ÖZEL)

İktidara geldikten kısa bir süre sonra hemen bütün valileri görevden alan veya yerlerini değiştiren AP hükümeti ikinci tura başladı ve ilk olarak Çanakkale Valisi Fikret Koçak'ı merkeze aldı. Koçak'tan boşalan Çanakkale Valiliğine Urfa Valisi Nurettin Turan, ondan boşalan Urfa Valiliğine de merkezden Akın Gönen atandı.

Bu arada iki yıl önce Gana'nın başkenti Akra'ya atanan Büyükelçi Celal Akbay da bir başka kararname ile merkeze alındı.

Üniversite giriş sınavı 1981'de iki aşamalı olacak

ANKARA (ÖZEL)

ÜNİVERSİTELERARASI seçme sınavının 1981 yılından itibaren iki aşamalı olarak yapılacağı açıklandı.

Üniversitelerarası Kurulun İzmir'de iki gündür devam eden toplantısı sona erdi.

Üniversitelerarası Kurul Başkanı ve İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Profesör Nahit Kumbasar, toplantıdan sonra yaptığı açıklamada, Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin Üniversitelerarası Seçme Sınavının iki aşamalı olarak yapılması yolundaki teklifinin kurulca kabul edildiği bildirildi.

Profesör Kumbasar, 1981 yılında seçme sınavının ilkinin nisan, ikincisinin ise haziran ayında yapılmasının planlandığını söyledi.

Profesör Nahit Kumbasar'ın verdiği bilgiye göre, ilk sınava giren adaylardan üniversite kontenjanları toplamının üç katına eşit sayıdaki aday, puan sıralamasına göre belirlenecek. Bu adaylar daha sonra ikinci aşama sınavına alınacak.

Öğrencilerin sınava başvurma biçimlerinde ise değişiklik olmayacak.

Yolcu otobüsü kamyonla çarpıştı: 6 ölü

ÇORUM (AA)

Çorum'un Sungurlu ilçesinde gece meydana gelen trafik kazasında 6 kişi öldü, 19 kişi de ağır yaralandı. Ölenlerden Mustafa Kapucu'nun Adalet Partisi Trabzon İl Yönetim Haysiyet Divanı Üyesi, Kemal Mazlum'un ise Adalet Partisi Merkez İlçe Başkanı, aynı zamanda Zangarya köyü muhtarı olduğu belirlendi.

Kaza Ankara'dan Trabzon'a gitmekte olan 61 AU 011 plaka sayılı yolcu otobüsünün saat 21.00 sıralarında karşı yönden gelmekte olan 19 AU 080 plaka sayılı kamyonla çarpışması sonucu meydana geldi. Çorum'a 20 kilometre uzaklıkta meydana gelen kazada hayatını kaybeden 6 kişiden beşinin adları şöyle: Kemal Mazlum (AP Trabzon İl Yönetim Kurulu Üyesi), İsmail Bayrak, Sadık Sağlam, Mustafa Kapucu (AP Trabzon İl Yönetim Kurulu Üyesi), İsmail Şengezer.

Kazada yaralanan 19 kişiden beşi Ankara'ya gönderildi, diğer yaralılar ise Çorum Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

İLAN

Sendikamız,

1— İstanbul, Bakırköy Kirazlıköy Güneşli Çiftliği Yayalar Asfaltı No. 19'da kurulu Mastaş Marmara Ayakkabı Sanayi ve Ticaret A.Ş.,

2— İstanbul, Bakırköy, Kirazlıköy Güneşli Çiftliği Yayalar Asfaltı No. 19'da kurulu Cemre Spor Ayakkabı Sanayi ve Ticaret A.Ş. işyeri işverenleri ile 275 sayılı Yasa hükümleri içinde Toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

Keyfiyet kanun hükümlerine göre duyurulur.

(Basın: 2896-420)

Türkiye Lastik, Kauçuk ve Plastik Sanayii işçileri Sendikası

LASTİK-İŞ

Menkul Satış İlanı

İst. 12. İcra Memurluğundan

979/11410

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 50.000 TL kıymetinde bağlama limanı Cide olan 9 metre uzunluğunda 1.90 cm genişliğinde 047 derinliği, Gros tonu 1,42, Net tonu 0,98 safle dizel makine cinsi 20 Hp makine gücü olan Volkan adlı deniz yük motorunun 1. açıkarttırması 24.4.1980 günü saat 16.40-17.00 arası Eminönü, Galata köprüsü ayağında yapılarak en çok arttırana ihale edilecektir.

O gün verilecek bedel muhammen kıymetin %75'ini bulmadığı takdirde 2. açık arttırması 25.4.1980 günü aynı saat ve mahalde yapılarak en çok arttırana ihale edilecektir. Dellaliye ihale damga resmi pulları alıcıya ait olup taliplilerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilan olunur. 8.4.1980

(Basın: 2898-422)

AET Bakanlar Konseyi ve Karma Parlamento Komisyonu toplanıyor

Türkiye'nin AET'ye tam üyeliği görüşülüyor

● Türkiye'nin sunduğu önerilerin kesin sonuca bağlanması bekleniyor.

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğuna tam üyeliği konusu, Lüksemburg'ta yarın başlayıp 24 Nisana kadar sürecek. Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi ve Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu toplantılarında görüşülecek.

Toplantılarda, Toplulukla ilişkilerinin canlandırılması ve ilişkilerde aksayan yönlerin giderilmesi amacıyla Türkiye'nin sunduğu önerilere verilecek cevap konusunda da kesin sonuca varılması bekleniyor.

Toplantılarda Türkiye'yi, Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen başkanlığında bir heyet temsil edecek.

21-22 Nisanda yapılacak ve AET'ye üye ülkelerin Dışişleri Bakanlarının katılacağı Bakanlar Konseyinde, gelecek ay sonlarına doğru toplanması beklenen Türkiye-AET Ortaklık Konseyinin hazırlık çalışmaları da gözden geçirilecek.

Türkiye, geçen şubat ayında Brüksel'de yapılan ortaklık konseyinde, toplulukla ilişkilerinin canlandırılması için ekonomik ve sosyal konularda bazı önerilerde bulunmuştu. Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen de, Türkiye'nin yıl sonuna kadar AET'ye tam üyelik için başvurabileceğini bildirmişti.

Lüksemburg'da 23-24 Nisan tarihlerinde yapılacak Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu toplantısında ise, ilişkiler çeşitli yönleriyle ele alınacak.

Türkiye ile AET arasındaki ortaklığı kuran Ankara Anlaşması uyarınca, 1965 yılında kurulan Karma Parlamento Komisyonunun Türk kanadı 18 Türk parlamenterden oluşuyor. Komisyon yılda iki kez toplanarak, ortaklığın işleyişiyle ilgili konuları inceliyor ve tavsiyelerde bulunuyor.

TİKP Salihli İlçe Örgütü kuruldu

SALİHLİ (ÖZEL)

TİKP Salihli İlçe örgütü kuruldu. Kazım Güncü'nün İlçe Başkanlığında çalışacak yönetim kurulu üyeleri şu kişilerden oluşuyor: Halil Açıkgöz, (54 köylü), İsmet Özgür (27 şoför), Urfi Yıldırım (24 işçi) ve İlyas Açıkgöz (24 öğrenci).

KAYIP — Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Başar AKDEMİR

Muhabirimiz Genel-İş Kongresine alınmadı

ANKARA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Kongresini izlemeye giden muhabirimiz toplantının yapıldığı salona alınmadı. Elinde gazetelerin listesi bulunan basın görevlisi "Yukarıdan böyle bir liste düzenlediler. Sizin gazetenin ismi yok. Bu nedenle alamayacağım" dedi.

Çağdaş Sahnede yapılan Genel Kurula yalnız gazetemiz muhabirinin alınmadığı öğrenildi.

İLAN

İstanbul 5'nci İcra Memurluğundan

979/12637

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 90.000 lira değerinde 27 16 34 ve 90.000 lira değerinde 26 52 59 numaralı telefonların abonman intifa hakkının açık artırması 24/4/1980 günü Sultanahmet adliye sarayı 5 nci icra dairesinde yapılacaktır.

27 16 34 No.lu telefon ayni gün saat 12.30-12.45 arasında 26 52 59 No.lu telefon saat 12.45-13.00 arasında satılacaktır. O gün mahcuz telefonlara verilecek bedeller muhammen kıymetlerinin %75'ni bulmadığı takdirde 25/4/980 günü ayni mahal ve saatlerde ikinci satışı yapılarak ençok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dallaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur..

(Basın: 2902-421)

İLAN

İstanbul 7. İcra Memurluğundan

978/13787

Mahçuz olup satılmasına karar verilen 56.300 TL. kıymetinde iki kanepe, bir halı, bir gardrop, bir Grindig Teyp, Arçelik süpürge AEG Buzdolabı,, Saba marka 61 Ekran Televizyon, formika büfe, kütüphaneli divan çiçekli desenli eski halı, teletrans regülatör, televizyon sehpası, radyo ve 8 sandalyeli yemek masasının açık artırması 24.4.980 günü saat 16.00-16.15 arası Balat Kasım Gürani Mah. Aynalı Bakkal sok. Şen Apt. No: 9 D: 3'te yapılacaktır. O gün mahcuza verilen değer muhammen kıymetin %75'ni bulmaz veya alıcı çıkmaz ise 25.4.980 günü aynı yer ve saatte ikinci satışı yapılarak en çok artırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliye resminin alıcıya ait olduğu ilan olunur. 10.4.980

(Basın: 2886-419)

T.C

İSTANBUL 13. İcra Memurluğu

Sayı: 980/1961

İlanen tebligat

Borçlu: Mustafa Galip Yalçınkaya Çiçekdağlı sokak yuvam ap. no:22 D.3 Bakırköy

Alacaklı Murat Mamati vek. Av. Perihan Aytekin tarafından aleyhinize memurluğumuzun 980/1961 sayılı dosyası ile emre muharerre senede müsteniden 231 447 TL ve ayrıca masrafları için icra takibi yapılıp, İstanbul 3. Asliye Ticaret Mahkemesinden alınan 21.2.980 tarih ve 980/404 sayılı ihtiyati haciz kararı ile Beyoğlu tapusunda kayıtlı 301 kütük 1413 ada 12 parsel sayılı gayrimenkuldeki hisseniz ihtiyaten haciz edilmiş, ve yukarıda yazılı adresinize gönderilen ödeme emri ihtiyati haciz zabıt sureti bila tebliğ iade edilmiş olmakla zabıtaca yaptırılan tahkikat neticesi adresiniz meçhul kalmıştır.

Bu kerre ödeme emri ve ihtiyati haciz zabıt suretinin kanuni sürelere 20 gün ilavesi ile ilanen tebliğine karar verilmiştir.

Yukarıda yazılı borç ve masrafları işbu ödeme emri ihtiyati haciz zabıt suretinin gazetede neşri tarihinden itibaren 30 gün içinde ödemeniz, takibin dayanağı senet kambiyo senedi niteliğine haiz değilse 25 gün içinde merciye şikayet etmeniz, takibin dayanağı senet altındaki imza size ait değilse yine bu 25 gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmeniz, aksi taktirde icra takibindeki kambiyo senedi altındaki imzanın sizden sadır sayılacağı, imzanızı haksız yere inkar ederseniz 100 liradan 5000 liraya kadar para cezası ile mahkum edileceğiniz, borçlu olmadığınız veya borcun itfa veya imhal edildiği veya alacağın zaman aşımına uğradığı hakkında itirazınız varsa bunu sebepleri ile birlikte 25 gün içinde tetkik merciine bir dilekçe ile bildirerek merciden itirazınızın kabulune dair bir karar getirmediğiniz taktirde cebri icraya devam olunacağı, itiraz edilmediği ve borç ödenmediği taktirde 30 gün içinde 74 madde gereğince mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız hapisle tazyik olunacağınız, hiç mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız ödeme emri ve ihtiyati haciz zabıt sureti yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 18.4.980

(Basın: 2905-418)

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK

Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44–26 61 78 İdare Tel: 26 54 37 Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri Baskı: İst. GÜNTUR Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR

ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI

ALMANYA: Burgstr. 78/ 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595

FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris

BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120

İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628

HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61

İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi		Yurtdışı	
3 aylık	900 TL.	3 aylık	1125 TL.
6 aylık	1800 TL.	6 aylık	2250 TL.
1 yıllık	3600 TL.	1 yıllık	4500 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

22340 - 751

Tiyatro ve sergilerde bu hafta

TİYATRO

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

● HARBİYE Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu: Pazartesi-salı dışında hergün 21.00, cumartesi-pazar günleri 15.30-18.30''da Musahipzade Celal'in BALABAN AĞA.

● FATİH Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Yöneten: Taner Barlas. Perşembe, cuma 21.00 ve cumartesi 18.30-2100'de Cengiz Gündoğdu'nun KARAR 71. Yöneten: Burçin Oraloğlu.

● TEPEBAŞI Deneme Sahnesi: Çarşamba, perşembe, cuma günleri 18.30 ve cumartesi 15.30'da Peter Weiss'in SALOZUN MAVALI. Yöneten: Çetin İpekkaya. Pazarları 15.30'da Miograd Bulatoviç'in GODOT GELDİ. Yöneten: Macit Koper.

● ÜSKÜDAR Tiyatrosu: Daha önce Kadıköy'de oynanan Adnan Giz'in BABANIN GORİLLERİ oyunu ile Ülker Köksal'ın YOLLAR TÜKENDİ'si bu haftadan itibaren Üsküdar'da sergileniyor.

● KADIKÖY Tiyatrosu: Bu tiyatroda da bu haftadan itibaren Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun ERKEK SATI ve Aziz Nesin'in ATMASYONYA BERBERİ oyunları sunuluyor.

DEVLET TİYATROLARI

● İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda cuma ve cumartesi suarede Kafka'dan uyarlanan DURUŞMA, Oda Tiyatrosunda salı-cuma arası her akşam Paul Zindel'in KADİFE ÇİÇEKLERİ, cumartesi ise konuk Avusturya Reinhardt Seminar topluluğunun sunduğu P. Hanke'nin KASPAR oyunu var.

● ANKARA Büyük Tiyatroda bu akşam ve salı akşamı Orhan Asena'nın HÜRREM SULTAN, cuma akşamı Friedrich Durrenmatt'ın BEŞİNCİ FRANK'ı, Küçük Tiyatro'da hafta boyunca yeni oyun ELİF ANA, Yeni Sahnede salı ve çarşamba akşamları Sabahattin K. Aksal'ın BAY HİÇ VE SONSUZLUK KİTABEVİ, perşembe akşamı Avusturya topluluğunun KASPAR oyunu, cuma ve cumartesi günleri ise Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM'u sergilenecek. Altındağ Tiyatrosu ise hafta boyunca Nezihe Meriç'in ÖYLE BİR NEVCİVAN'ını sunacak.

● İZMİR Tiyatrosunda hafta boyunca Slawomir Mrozek'in SIĞINTILAR'ı oynanacak.

● BURSA Tiyatrosunda salı ve perşembe akşamı YARIN BAŞKA KORUDA, cuma ve cumartesi akşamı Eugène Lonesco'nun KRAL ÖLÜYOR'u sergilenecek.

● ADANA Tiyatrosunda çarşamba-cumartesi arası her akşam Turgut Özakman'ın Reşat Nuri'den uyarladığı SARIPINAR 1914'ü sunulacak.

● TRABZON Tiyatrosunda, salı va çarşamba akşamı Musahipzade Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE adlı yapıtı izlenebilir.

● ERZURUM Tiyatrosunda, cuma ve cumartesi akşamları, Musahipzade Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE'si var.

● KONYA Tiyatrosunda, çarşamba-cumartesi arası her akşam Emmanuel Robles'in MONTSERRAT-ÖZGÜRLÜĞÜN BEDELİ sunulacak.

ANKARA HALK TİYATROSU

● Ankara Halk Tiyatrosunda, bugün ve çarşamba 18.30'da Erol Toy'un MEDDAH ını Erkan Yücel sunuyor.. Cumartesi 18.30 da Mert Egemen, Gogol'ün BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ'ni sergiliyor. Cumartesi-pazar 15.00'de ise Haldun Taner'in EŞEĞİN GÖLGESİ izlenebilir.

SERGİ

İSTANBUL

● İBRAHİM BALABAN, yeni resim sergisini Taksim Sanat Galerisinde yarın 17.00'de açıyor. Sergi 7 Mayısa dek sürecek (Yanda Balaban'la yaptığımız bir söyleşiyi bulacaksınız).

● CAFER BATER'in yeni resim sergisini yarın 17.00'de Beyoğlu Ümit Yaşar Sanat Galerisinde açıyor. Sergi 3 Mayısa dek izlenebilir.

● DEVLET Güzel Sanatlar Akademisi Sinema ve Fotoğrafçılık Kolu, yarın 16.30'da Akademi Mimar Sinan Salonunda bir ''Sinema Afişleri'' sergisi açıyor. Sergi 7 Mayısa dek gezilebilecek.

● FEVZİ KARAKOÇ'un özgün baskı, aquarell sergisi, Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde yarın akşama dek sürecek.

● MEHMET GÜLER'in Tünel Bedri Rahmi Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 3 Mayısa dek izlenebilir.

● ZÜHTÜ MÜRİDOĞLU'nun heykel sergisi Kurtuluş Galeri Baraz'da 3 Mayısa dek açık kalacak.

● TURGUT UZUNÖMEROĞLU'nun Teşvikiye Cumalı Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi yarın akşam kapanıyor.

● HALİL PAŞA'nın yapıtlarından seçilmiş örnekleri bir araya getiren resim sergisi Moda Cumalı Sanat Galerisinde 3 Mayısa dek sürecek.

● AYLİN ÖREN'in Nişantaşı Tiglat Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 27 Nisana dek gezilebilir.

● NEVİN GÖKER ULUTAŞ'ın Akbank Bebek Sanat Galerisindeki resim sergisi 9 Mayısa dek sürecek.

ANKARA

● CAĞDAŞ Alman Grafikleri Sergisi, 24 Nisan perşembe günü Alman Kültür Merkezinde açılıyor. Sergi 30 Nisanda kapanacak.

● NECLA ERK'in resim sergisi 22 Nisan salı günü Türk-Amerikan Derneğinde açılıyor. Sergi 30 Nisana dek izlenebilir.

● MENGÜ ERTEL'in Vakko Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 30 Nisana dek izlenebilir.

● NECDET KALAY'ın Leonardo Sanat Galerisindeki resim sergisi 30 Nisana dek açık kalıyor.

● BİRİM BOZOK, LÜTFİ ÇETİN ve MEHMET ASLAN'ın resim sergileri Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 30 Nisana dek sürüyor.

● RUZİN GERÇİN (GALATALI)'nın resim sergisi Evrensel Sanat Galerisinde 3 Mayısa dek izlenebilir.

● NECLA ÖZBAY ÖZDEMİR'in Yenişehir İş Sanat Galerisindeki resim sergisi 2 Mayısa dek açık kalacak.

İZMİR

● FAHİR AKSOY'un Vakko Sanat Galerisindeki sergisi 3 Mayısa dek sürüyor.

ŞEREF BİGALI'nın Galeri Aygıt'ta açtığı resim sergisi sürüyor.

MEHPARE AKBAŞ'ın İş Sanat Galerisinde açtığı vitray sergisi devam ediyor.

ESKİŞEHİR

● DEVLET Güzel Sanatlar Galerisinde, Karikatürcüler Derneği Eskişehir Bürosu çizerlerinin sergisi sürüyor. Sergi 30 Nisana dek izlenebilir.

EDİRNE

● MEHMET BAYHAN'ın Edirne Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açtığı fotoğraf sergisi devam ediyor.

«Memetçik Memet» romanı bugün tartışılıyor

İstanbul Tünel Kültür-Sanat Evinde bugün 15.00'de Köy Enstitülerinin yıldönümü haftası nedeniyle Mehmet Başaran'ın "Memetçik Memet" romanı üzerine bir açık oturum düzenlendi. Katılanlar: Mehmet Başaran, Osman Şahin, Behzat Ay

DUYURU

Haftanın diğer sanat olaylarını bundan böyle her gün vereceğimiz GÜNÜN SANAT OLAYLARI köşesinden izleyebilirsiniz.

YENİ RESİM SERGİSİNİ YARIN TAKSİM SANAT GALERİSİNDE AÇACAK OLAN

BALABAN: "Son çalışmalarım 'Çocuklar Dönemi' adlı bir dizi resim"

Mustafa Tütüncübaşı

— Efendim, epeydir Almanya'daydınız. Burada birçok sergiler açtınız. Bize bu sergilerden ve Alman sanatseverler arasında bıraktığı etkiden sözeder misiniz?

ALMANYA'DA İLGİ BÜYÜKTÜ

— Sağolsunlar, eski Kültür Bakanlığı yetkilileri yalnız sanatçılara verilen bir ''görev'' pasaportuyla benim yurt dışına gitmeme yardımcı oldular. Fakat oraya tıpkı Türkiye'deki gibi, tıpkı denizde yüzmesini bilmeyen bir adam gibi gittim. Burada bir sergi açacağım. Yani Frankfurt'ta. Eğer bende bir şey varsa, elleriyle elime vuracaklar, ''hoşgeldin Balaban'' diyecekler. Ve öteki kentlere adım adım atlayacağım. Programım buydu. Eğer böyle bir şey olmuyorsa, yüzmesini beceremiyorsam, ''yazıklar olsun bana'' diyeceğim. Ama bana sahip çıkanlar oldu. Sonra başladık biz. Önce Frankfurt'ta, daha sonra Mainz'da sergi açtık. Berlin'e geçtik. Buradan Essen, Nürnberg, Münih, Hannover, Litz kentlerine. Berlin'de televizyon geldi. Sergiyle ilgilendi. Avrupa'da televizyonların uluslararası bir bayramı varmış. Bu bayramda tablolarımı göstermişler. Büyük ilgi gördük. Essen'de kentin valisi açılışı yaptı. 16 yabancı gazeteci açılışta bulundu. Gazeteciler bana çok ilginç sorular sordular. Hepsini değil ama, iki olayı aktarmak isterim. ''Sana,'' dedi gazetecilerden biri, 'Modern Bruegel diyebilir miyiz?'' Rönesans zamanında yaşayan bu ressam o dönemin kalıpları içine girmemişti. Diğeri de, gazetelerde sergilerim hakkında ''Balaban bir teknik yaratmış. Kendi kendine bir biçim yaratmış. Sanat alanında aşılmazı aşmış'' yorumunu yapıyordu. Bunlardan başka, Almanya'da, mayıs ve haziranda iki aylık bir sergi için Evangelis Akademi'nin bana salonunu açmasıdır. Ayrıca 10 Ekim tarihinde Hollanda'nın Rotterdam kentinde bir başka sergim daha acılacak.

— Almanya'da sergilediğiniz resimler belirli bir dönemin ürünlerine mi ayrılmıştı? Yoksa karışık mıydı?

''SERGİLENEN RESİMLERİME GÖÇLER HAKİMDİ''

— Bütün dönemlerimden resimler vardı. Daha çok da ''Göçler'' hakimdi. Çünkü karasaban koşumu görevini tüketmeye başlayınca, traktör gelince, köyler ve kentler arasında büyük çalkantılar oldu. Bu benim yirmi yıl önceki gözlemim. Karasaban resimlerimde ufalıyor, göçler başlıyordu. Yani köylerden kentlere göçeden insanlar ağırlık kazanıyordu.

— Bir noktaya değinmek istiyorum. Karasaban sizin resimlerinizde ana tema sayılabilir. Göç olgusunu işlediğiniz resimlerinizde de karasaban var. Almanya'da sergilenen tablolarınızda karasaban teması nasıl bir anlayışla resmediliyor?

—Karasaban üç bin yıl bizim Anadoluyu doyurmuş. Karasaban tablolarını ben başlatmışsam, yirmi-otuz yıldan beri yapıyorsam, konu öyle yirmi-otuz yıla sığmıyor. Bizim toplumumuzda çalkantılar oluyorsa eğer, karasabandan birdenbire kurtulamadık da ondan. Karasaban öyle kolay kolay toplumdan soyutlanamaz.

''KARASABAN DAGA SÜRÜLDÜ''

Göçler, Türkiye'deki kentleri doldurduktan sonra Avrupa'ya taşıyordu. Sorunlar büyüyor, benim resimlerime de ''resimcil'' esprisiyle girmeye başlıyordu. Resimlerimde göçeden insanlar dağlardan dağlara yürüyorlar. Ayaklarının altında dağlar var. Çamur-çepek yok da dağlar var! Karasaban da dağlarda. Havada değil, dağlarda! Niye böyle? Masal gibi de ondan. Çünkü traktör ovaya yerleşince, karasabanı dağa sürmüş. Karasaban resimlerimde ufalıyor. Aslında ağır ağır ufalır. Çok ağırdır. Çok hantaldır. Ama ufalıyor. Traktörün dümeninden baktığımız zaman ufalıyor. Ondan sonra masallaşıyor. Bulutların üstüne çıkar gibi oluyor, dağların üstüne çıkıyor. Benim bu dönem yaptığım karasaban masal halinde. Ama resim halinde. Almanya'da da öyle dediler. ''Bu çift, çubuk resmi değil, Anadolu resmidir'' dediler.

''RESİMLERDE ÇOCUK BİR KURAM İÇİNDEDİR''

— 21 Nisan'da Taksim Sanat Galerisinde sergilenecek olan resimlerinize dönelim. Bu yeni çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

— Son dönem çalışmalarım ''Çocuklar Dönemi'' adlı bir dizi resim. Başlıbaşına bir sergi olacak. Bunu kıvama getiriyorum ben. Kıvam şöyle: Çocuklarda şunu gözledim: Çocuklar analarına, babalarına, çevrelerine uyuyorlar. Yani toplumdaki çalkantılara uyuyorlar. Bütün mahallelerde çocuklara baktığımız zaman, vurma-kırma oyunları oynadıklarını görüyoruz. Tahtadan silahlar yapıyorlar. Birbirlerine sıkıyorlar. Eğer babası çapa çapalıyorsa, karasabanla çift sürüyorsa, o da küçük bir saban yapıp bununla uğraşıyor. Babası şoförse, bir araba yapıp yollarda kayıyor. Diyeceksin ki, bu zaten varolup gidiyor. Tabii, hep böyle varolup gidiyordu ama, ben gözlemimle bir büyük adam tavrı içinde yansıtıyorum çocukları. Rönesanstan önce primitifler de yapmışlar. Ama çapı, yani çocuğun boyunu küçük, fakat suratını elini büyük adam elleri, büyük adam suratı gibi yapmışlar. Rönesans bunu değiştirmiş. Çocuğu bayağı çocuk gibi resmetmiş. Santamatrik ölçülerde çocuk çocuk gibidir. Ancak benim resimlerimde öyle değil. Çocuk, bir kuram içinde çocuktur. Nasıl bizim Köroğlu'nun atı, benim yaptığım resimde küçük olduysa, çocuk da benim resimlerimde büyük iş görüyor ama kendisi çocuktur. Yani kendinden büyük, boyundan büyük işe kalkıyor çocuk benim resimlerimde. Ama ölçüleri çocuk.

— Siz bir anlamda çocuğun eylemini yüceltiyorsunuz diyebilir miyiz?

— Evet, evet. Çocuklar yabancı değil. Bu toplum içinde analarıyla beraber, babalarıyla beraber işe katılıyorlar, pisliğe katılıyorlar, güzelliğe katılıyorlar, her şeye katılıyorlar. Yalnız bu resimler bende daha başlangıç halinde. Daha devam edecek. Zaman zaman çocuk tabloları yapmıştım. Ama böylesine ana kuramı, bu çekirdeğin içinde değildi. Taksim Sanat Galerisinde ''Çocuklar''dan dört – beş tablo gözükecek. Bunun altında karasaban resimleri devam ediyor.

— Teşekkür ederiz.

halkbilim

Hazırlayan: Hasan Demirel

Aydınlık Sanat Sayfası, bugünden başlayarak, her pazar günü yayınlanacak bir ''Halkbilim'' (Folklor) köşesi açıyor. Bu köşede, halkımızın maddi-manevi tüm kültür yaratımlarını sergileme ve sizlerle daha yakın bir iletişim kurma amacındayız.

''Halkbilim'' köşemiz tüm okurlarımıza açık olacak. Çünkü halkbiliminin inceleme alanları, hemen hepimizin kendisinde bir nebze taşıdığı yaratımlar, kültür değerleridir. Türküler, maniler, masallar, töreler, inanışlar, el sanatları, halk oyunları, vb. bunların tümü parça parça herkesin içinde vardır, yaşamımızın ayrılmaz bir yanıdır. Bu köşe için tüm okurlarımızdan yörelerindeki bu kültür değerleri, ürünleri hakkında bilgiler, araştırmalar bekliyoruz. ''Halkbilim'' köşemizi hep birlikte oluşturmak istiyoruz.

HALKBİLİM NEDİR?

Kültür yaşantımızda 1970'lerden sonra adını çokça duyduğumuz bu bilim dalı bizler için yeni bir alandır.

Avrupa'da 1850'lerden itibaren, folklor diye bir bilim dalı ortaya atıldı. Bu bilim dalının çalışma alanı kültür yaşamında görülen geçmiş halk kültürü öğelerini incelemekti. 19.yy'a girdiğimizde Avrupa, feodalizmi esas olarak yıkmış ve endüstri çağına (kapitalizme) geçmişti. Buna paralel olarak, kültürlerinde de değişim olmuş, yeni kültür yaratımları doğmuştu. Fakat yine de geçmiş halk kültürü öğeleri, bu yeni kültürün içinde varlıklarını çeşitli şekilde devam ettiriyorlardı. Bu durum Avrupalıları bu olguları incelemeye itmiş, bu bilim dalına da FOLKLOR adı verilmiştir. Folk (halk), Lore (bilim) kelimelerinin birleşmesiyle oluşan bu terim ilk olarak İngiliz toplum bilimcisi William John Thomas tarafından, 1846'da kullanılmıştır.

Bu terimi daha sonra bütün Avrupa benimsemiştir. ''Halkıyat'' terimini ''Türkçülüğün Esasları'' (1923) adlı kitabında Ziya Gökalp, ''Halkbilgisi'' terimini 1927'de kurulan Halkbilgisi Derneği ve onun yayın organları kullanacaktır. Daha sonra 1933'de Türk Tarih Antropologya ve Etnografya Dergisi, ''Etnografya'' terimini, Zübeyir Koşay, Ankara Budunbilgisi (1935) dergisinde ''Budun bilgisi'' terimini, Pertev Naili Boratav da 1939 baskılı ''Folklor ve Edebiyat I'' adlı kitabında ''Folklor'' terimini kullandılar. Son olarak Türk Dil Kurumu'nun bu bilim dalına verdiği ad Halkbilim'dir.

HALKBİLİMİN ANLAMI VE DİĞER BİLİMLERLE OLAN İLİŞKİLERİ

Önce halkbilimini tanımlayalım: ''Toplumların, halk katmanlarının tinsel (manevi), özdeksel (maddi) kültürlerini, tarihsel, toplumsal, ve coğrafyasal boyutlarıyla ve bu boyutların birbiriyle olan ilişkilerini saptayarak, kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim gibi daha birçok sorunlarını kendine özgü yöntemler yardımıyla çözmeye çalışan, bu arada da ilgili sonuç, sebep, kural, kuram ve yasaları bulmaya çalışan bilim dalına Halkbilim denir.'' (1)

Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi halkbilim, ulusların maddi ve manevi kültür yaratımlarını inceleyen, derleyen ve buradan da sonuçlara giden bilim dalıdır., Halkbilim bu kültürel yaratımlarını incelerken diğer bilimlerden de yararlanır, onlarla çok yakın ilişkiler içindedir.

Örneğin, ''Halkbilim bir toplumun tarihini de inceler ama tarihbilim değildir. Tarihbilim bir olayı gerçekte nasılsa öylece öğrenmeyi amaçlar. Tarihçi olayı gerçeğe uymayan yönlerinden arıttığı sürece başarılıdır. Halkbilim için olayın gerçekteki konumu ne olursa olsun, gerçeğe uyan veya uymayan bütün yönleri önemlidir; gerçeğin dışına kayması veya gerçek dışından hareketle gerçeğe ulaşması olaylarında halkbilimci her iki olayda da durumu inceler, izler ve onun dönüşümü sırasında olayın toplum ya da bireyler için değişen anlam ve etkilerini ortaya koyar. İşte aynı konuda iki farklı tutum. Hemen ilave edelim, efsaneler tarihçi için zorluk çıkaran, yolunu tıkayan yaratımlar iken, halkbilimci için çok değerli malzemelerdir.'' (2)

''Mesela edebiyat tarihçisi bir ürünün en ''doğru nüshasını'' yani yazarın kendisince en beğenilen, en son biçimiyle imzasını atıp okuyucularına sunduğu metni meydana koymaya çalışır. Ona göre yazar üzerine yargılara temel olacak bu nüshadır.

''Bir başka örneği dilbilim alanında verelim.

''Halkbilimin incelediği konular dil aracılığı ile ifadelerini bulurlar. Mesela bir bölgenin masallarını, türkülerini derlemekle oranın dilinin incelenmesine gerekli araç temin ederiz. Dilbilimcilerinin görevi dilin gelişimini, halkbimcinin ise o dille anlatılmış konuların gelişimini incelemektir. Yöntem ve konumları ayrı olmasına rağmen iyi bir alış verıştır bu aslında. Mesala toplumbilim ile ilişkisi, çok sıkıdır halkbilimin. Hatta bazen sınırlar karışır. Toplumbilim insan kurallarını (Aile, klan, soy, evlilik), törelerini, kültür yaratımlarını yalnız toplum olgusu açısından, halkbilim ise bir bölge, bir din, bir dilbirliği içinde belirlenmiş olan (Türk, Arap, Fransız, Avşar, Türkmen, Yörük, Tahtacı, Alevi, Bursa bölgesi halkı) topluluklarının gelenek ve göreneklerini, yaratımlarını inceleyen bilim dalıdır.'' (3)

Bu örnekleri çoğaltmak olasıdır. Çünkü halkbilim, tüm bilimlerin kavşak noktasındadır.

Ulusların kültürlerinin kökleri, ta insanlığın ilkel yaşam dönemlerine kadar gider. Örneğin bir halk oyunu, bir masal, bir türkü insanlığın tarihi kadar eskidirler. Bu yaratımlar, toplumların geçirdiği evreleri, o dönemlerin olaylarını, renklerini izlerini de yansıtırlar.

Halkbilimci bu çeşitliliğin üzerinde durarak konuların ya da onları oluşturan öğelerin nasıl ülkeden ülkeye, ulustan ulusa, çağdan çağa geçtiklerini araştırır. Böylece birbirinden uzak bölgelerin, insan topluluklarının kültür alışverişlerini aydınlatma çabalarına küçük bir katkıda bulunur. Bütün bunları yapabilmek için önce bir derleme yapar halkbilimci. Derleme, halkın yaşantısındaki, dilindeki geleneksel özellikleri kağıda geçirmek demektir. Onları belgesel hale getirmektir. Bütün bu işlemler, geleceğin kültürel temellerini oluşturmaya hizmet eder.

Örneğin halkoyunlarını belgeleyen onları yetkinleştirerek icra eden toplum, halk oyunlarından hareketle ulusal balesini oluşturabilir. Kendi ulusumuzdan örnek verecek olursak, bizim çok zengin bir halk müziğimiz vardır. Eğer bizler bunu çok iyi derleyebilir ve yetkin bir estetikle icra edebilirsek, buradan varacağımız nokta çağdaş düzeydeki çok sesli müziktir.

Halkbilimle uğraşmak aynı zamanda kendi toplumunu daha yakından tanımak demektir. Halkı yakından tanımak ise onun duygu ve düşüncesini anlamak, yaşantısını bilmek ve dertlerini, sorunlarını araştırmaktan geçer. Bu anlamda halkın mücadelesinin yanında saf tutanlar, biraz da halbilimci olmalıdırlar, diyebiliriz.

(1) Halkbilim Terimleri Sözlüğü, TDK 1978

(2) PERTEV N. BORATAV, 100 Soruda Halk Edebiyatı, Gerçek Yayınları.

(3) a.g.e.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

12.05 Tatil Sineması

TOTO VE GENÇLER

Yönetmen: Mario Mattoli
Oyuncular: Aldo Fabrizi, Christina Kaufmann, Gerrenimo Maynser, Luigi Pavese

İtalyanların ünlü komedyeni Toto'nun filmini seyredeceğiz. Toplumların benzerliği bakımından da 1960'larda Türkiye'de çok tutulan İtalyan komedisinin hâlâ hatırlardaki Toto'su eski kuşak kadar yeni kuşağı da güldürecek kadar canlı.

KONUSU

Pastacı dükkanında zengin fakat cimri iş adamı Antonio (Toto)'nun kızı ile, fakir muhasebeci olan Guseppe'nin oğlu Carlo birbirlerini sevmektedirler. Her iki aile önceleri bu beraberliğe karşı çıkarlar.

Toto filmlerinde olduğu kadar, özel yaşamında da verdiği demeçlerle, olaylar karşısında takındığı alışılmışın dışında tavırlarıyla İtalyan toplumunu güldürdü, 1967 yılında yaşama gözlerini kapadığında bile İtalyanlar onun öldüğüne inanamadılar.

14.30 Tatil gününde neler var

Eurovision birincisinin açıklanmasıyla başlayacak Tatil Günü, Sağlık Köşesi konusunun açıklanması ile sürecek.

14.40'da Türkiye'nin de katıldığı Birleşik Arap Emirliklerince Abudabi'de düzenlenen ''Türk Cami Mimarisi ve Tezyinat Elemanları'' konulu sergi yer alıyor.

14.55'de geçtiğimiz günlerde Adana'da yapılan Dilsizler Kraliçesi Yarışmasında görüntüler ve derece alanlarla röportajlar verilecek.

15.00'de Türk halk müziği sanatçısı Seyhan Tütün'den türküler, 15.10'da ise çizgi film Temel Reis gösterilecek.

15.15'de Ayla Dikmen ''Zehir Gibi Aşkın'', 'Böyle Gelmiş Böyle Gider'', ''Dansın Sonunda'' parçalarını söyleyecek.

15.25 Pazar Postası'nda trafik cezalarının artması üzerine bilgi verilecek.

15.40'da dış kaynaklı müzik var.

15.55'de İçimizden Biri adlı skeç yayına giriyor. Mücap Ofluoğlu, Altan Erbulak, Füsun Erbulak, Göksel Kortay, Mehmet Keskinoğlu'nun rol aldığı skeç 15 günde bir yayınlanacak.

16.20 Türk sanat müziği sanatçısı Selçuk Aygan üç şarkıyla ekrana gelecek.

16.30 Sağlık Köşesinde ise Dünya Sağlık Teşkilatının da gündemine aldığı ağız ve diş sağlığı işleniyor.

Tatil Gününün ikinci bölümünde haftanın spor olaylarından özetler verilecek.

Tatil Gününde 15 günde bir yayınlanacak ''İÇİMİZDEN BİRİ'' adlı skecin ilkini bugün seyredeceğiz. Skeçte rol alanlar Altan Erbulak, Mücap Ofluoğlu, Füsun Erbulak, Mehmet Keskinoğlu ve Göksel Kortay.

TRT ekibi Cannes Film Festivaline katılmak için Fransa'ya gitti

Bütün dünya ülkelerinin televizyon kuruluşlarının katıldığı 18-25 nisan tarihleri arasında yapılacak olan Cannes Film Festivaline katılmak için TRT'den Tekin Özertem, Sedat Örsel Özdemir İnce ve Faruk Bayhan'dan oluşan bir ekip Fransa'ya gitti.

Doğu ve batı blokunun katıldığı en büyük festivallerden biri olan Cannes Film Festivaline bu yıl dört bin televizyon kuruluşu ve 400 bine yakın özel firma katılıyor. Bir hafta sürecek olan festival boyunca ülkeler yılboyu üretmiş oldukları yapımların pazarlamasını sağlıyorlar.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 19

Hırtoğlan'ın amcası da dolara düşkündü

Üçüncü bir habere göre, Seymour Cohen yaşıyordu. Dekatlon şampiyonuydu. Savaş yıllarında Ankara 19 Mayıs Stadında zarif hareketlerle ciritleri, gülleleri, diskleri tüm yarışmacılardan daha uzağa atarak, kadınlı erkekli seyircilerden büyük alkış toplamıştı. 110 metre engelli ile uzun atlama da da birinci gelince tüm stadı ayağa kaldırmıştı. Türklerin Amerikalılara hayranlığı Seymour Cohen'le başlamıştı.

AMCASI:

Mister H'Amshaur (ya da Hamşor) Mexica'nın Mexico kentinde yeğeni Hırtoğlan'a rastlayarak, alavere, dalavere Kürt Memet nöbet düzeninde yağlı bir kaç iş çevirdikten sonra korkunç bir hızla ilerlemiş, herkesin gözü üzerinde olan Metronom-Termodem Ortaklığı'nın tüm hisse senetlerini cebe indirmişti. Mister H'Amshaur aynı zamanda, Türbin ve Dürbün A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilmişti.

Herkes bir şeye düşkün olur, o şeyi öbür şeylerden daha fazla sever ya, Hırtoğlan'ın amcası da dolara düşkündü. Derdi imanı dolardı, Mister H'Amshaur'un. Açıktan gelen bir dolara bir takla, on dolara on takla atabilirdi. Yaşantısına genç kız girmemişti. Kadınlardan hiç hoşlanmazdı. Peki, eşcinsel miydi? diyeceksiniz. Tövbeler olsun, hayır! O geceleri dolar torbalarına sarılarak yatardı. Bir süre kıvranır, debelenir sonra mışıl mışıl uyurdu. Yönetim Kurulu'nun yaşını başına almış üyelerine:

—Dolar beni dünyanın en güzel kızından daha çok ısıtır, derdi.

''Etmeyin, eylemeyin Mister H'Amshaur...'' diyenlere sorardı:

—Doların yüzük sıcaktır, diye bir atasözü vardır, bu söz nereden gelmiştir?

Susarlardı. Neden sonra içlerinden biri çekingen bir tavırla yanlışı düzeltmeye yeltenirdi:

—Mister H'Amshaur, eğer aldanmıyorsam o sizin söylediğiniz doların yüzü değil, paranın yüzü olacak.

—Ne değişir? Dolar da para değil mi?

—Galiba haklısınız.

—Galiba değil kesinlikle haklıyım.

Kemküm eden adamlara karşı dayatırdı Mister H'Amshaur:

—Evet haklıyım. Hem de kesinlikle, hem de yerden göğe değin! Aslında kadın zaten ısıtmaz, sadece ilik kurutur. Mister Samuel Baldwin'in iliklerini kurutan nedir? demiyeyim de kimdir diyeyim? Adı geçeni uzaktan tanıyan biri *''Baldızıdır!''* dedimi, Mister H'Amshaur kaşlarını çatarak küplere binerdi:

Kendisini iyi tanırım, baldızı yoktur Mister Samuel Baldwin'in ve iliklerini kurutan da doğrudan doğruya karısıdır! Şurada eğri oturalım doğru konuşalım!

Bildiklerini ortaya dökerek davayı kazanırdı. Kazanmadığı dava olmadığından Yönetim Kurulu üyeleri boyunlarını bükerlerdi:

—Yazıklar olsun ki doğru Mister H'Amshaur... derlerdi.

Mister H'Amshaur dahi, her parmak boğumunda ayrı bir pırlanta, altın yüzük bulunan elini kristal kaplı masaya vurmakla:

—Baylar, alalım bizim şirket dürbünlerini, evlere uzaktan ve arka pencerelerden bakalım. Her evde hizmetçinin çamaşır, bayanın ise bayın iliğini kemiğini kuruttuğu görülür... derdi. Erkeklerle eşitlik savaşımına girişmiş ama çoğunlukla erkeğe asalak olmuş Amerikan kadını bir ilik kurutma makinesi gibidir.

Yönetim Kurulu üyeleri:

—Ne denli doğru! derlerdi.

Becerikli, başarılı bir işadamıydı Mister H'Amshaur. Onun sözlerine *''yanlış''* demek *''doğru''* olmazdı. Şirket, o işbaşına geçmeden önce neydi? hava civaydı. Toplantı salonunun camlarını açarlar, lodos alır, poyraz şatarlardı.

Şimdiyse, türbin üstüne türbin, dürbün üstüne dürbün satıyorlardı. Gerek evlerde, gerekse büroda her gün birer şişe rakı, konyak patlatarak bu başarıyı ıslatıyorlardı. *''Uzay İstasyonları Büyük Araştırma Konsorsiyomu''* her istasyon için son partide 777765 dürbün istemiş, yetmemiş, 8 milyarlık bir parti daha ısmarlamıştı. Dürbünler genellikle ağır dürbünlerdi. Adamlarca taşınamıyor, kamyonlarca taşınıyordu. Ordu, Pentagon'u zorlayarak, bunlardan edinmenin kolayına bakıyordu. Vietnam'da ve Laos'ta olsun, Capri ve Rodos'ta olsun, dürbünlerden çok yararlanıyordu.

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

12 Mart öncesi gençlik mücadelesi ve saptırma çabaları

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR
İkinci bölüm 5

■ *Dev-Genç içindeki maceracıların, dost, müttefik tanımama, sosyal-demokratları ve bütün maceracı görüşleri bastırma tutumu gençliği mücadeleden uzaklaştırmaya başlamıştı*

Dev-Gençliler, sosyal-demokratların mitinginde anons yaptılar:

"Susun, şimdi gerçek sosyal-demokrat konuşacak"

Sosyal Demokrasi Derneklerinin Tandoğan Mitingi. 1970 yılında polisin ve iktidarın tutumunu protesto için yapılan bu mitingde Dev-Genç yöneticileri olay çıkarmış ve aslında kendi yandaşları olan Erhan Erdoğmuş'a "gerçek sosyal-demokrat" sıfatıyla konuşma yaptırmışlardı.

BUGÜNE kadarki yayınımızda, AP hükümetinin kışkırtıcı ajan kullanma politikasıyla, gençlik içindeki maceracı eğilimlerin nasıl birleştiğini anlattık. 1960'ların haklı, devrimci ve geniş kitleyi kucaklayan gençlik hareketinin nasıl yozlaştırılmak istendiğine değindik. Gençlik mücadelesinin parçalanması ve tecrit edilmesi amacında olan AP iktidarına, maceracı unsurların yanlış tutumları da yardımcı oluyordu. Bu yanlışlıklardan başlıcası, dost, müttefik tanımama, kendinden başkasına faaliyet hakkı vermeme eğilimleriydi.

ODTÜ'de olaylar

12 Mart döneminde THKO davasında yargılanacak olan Mete Ertekin şunları anlatıyor:

"Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği seçimlerinden önce şöyle bir olay olmuştu: Taylan Özgür'ün vurulmasından sonra yılbaşında ODTÜ Mimarlık Fakültesi geleneksel yılbaşı gecesinin yapılmaması için çalıştık. Yusuf Aslan, ben, Alpaslan Özdoğan ve ODTÜ Sosyalist Fikir Kulübünden diğer öğrenciler geceye gittik. Taylan'ın vurulmasından sonra böyle bir yılbaşı gecesinin yapılmasının hem de en devrimci olarak bilinen Mimarlık Fakültesi öğrencilerine yakışmadığını söyledik. Özellikle sosyal demokrat öğrenciler bunu kabul etmediler. Bunun üzerine kavga çıktı.

"Gecenin hemen ertesinde yapılan Öğrenci Birliği seçimlerinde sosyal demokratlar olayı aleyhimize kullandı. Bizim devrimci olarak bildiğimiz birçok öğrenci sırf bizi cezalandırmak için oyunu sosyal demokratlara verdi. Biz seçimleri kaybedeceğimizi biliyorduk. Hazırlık bölümünden itibaren hareketi başlattık. Seçim sandığının bulunduğu her fakültede eyleme geçildi. Kavga çıkardık, sandıkları kırdık. Sosyal-demokratların adayı CHP Gençlik Kollarından İskender Odabaşoğlu, ikinci kattan aşağı düştü.

"Arkasından Öğrenci Birliği işgal edildi. Fakültedeki diğer dernekler de işgal edildi. O gece ertesi gün için, propaganda malzemeleri, bildiriler hazırlandı. Sosyal-demokratlar ertesi gün kalabalık bir grup halinde geldiler. Slogan attılar sonra gittiler. Biz damlardaydık.

"Biz Öğrenci Birliğini yönetmenin kendimizin hakkı olduğunu düşünüyorduk. Tabii kitleye, demokrasiye dayanmayan bu görüş son derece hatalıydı. Ama, kuvvet zoruyla Öğrenci Birliğini biz yönettik.

"Daha sonra Dev-Genç yönetimi sosyal-demokratları "devrimci"- 'gerici' diye ikiye ayırdı. Özellikle de Dev-Genç yönetiminin fikir ve önerilerini kabul etmeyen, ona karşı çıkan sosyal-demokratlar gerici damgasını yedi ve hatta bazan saldırıya uğradı.

"Dev-Genç yönetimi sosyal-demokratlıktan kendi saflarına geçen Erhan Erdoğmuş'u 'işte devrimci sosyal-demokrat' diye her tarafta göstermeye başladılar. Bu gelişmelerden sonra ODTÜ'de Öğrenci Birliği seçimlerine katılanların sayısında büyük bir düşüş oldu. Öğrenci kitlesinin yarısından fazlası seçimlere ilgisiz kaldı ve boykot etti. Seçimlerde "devrimci sosyal-demokrat" Erhan Erdoğmuş başkan seçildi.

Haziran 1969. Dil Tarih Coğrafya Fakültesine saldıran AP'li bir grubu püskürten gençler. Tabancalarla okula baskın yapan AP'lilere karşı, sandalye bacağı ve sopalarla kendilerini savunuyorlar. En önde yüzü ve vücüdunun üst kısmı görünen Mustafa Kemal Çamkıran, onun arkasında ön planda sol kolu havaya kalkık olarak görünen Gün Zileli, sağ kolu havada görünen Atıl Ant, ortada ayakta duran İlhami Aras, gerideki iki kişiden ön planda elinde sopa bulunan Mahir Çayan, yüzünün yarısı görünen Oral Çalışlar.

"Şimdi gerçek sosyal demokrat konuşacak"

ORAL Çalışlar, Dev-Genç içindeki maceracı ve müttefik tanımayan unsurların bir başka önemli eylemini şöyle anlatıyor: "Yüksek Öğretmen Okulu faşistlerin işgali altındaydı. Okulu işgalden kurtarmak ve öğrenime açılmasını sağlamak üzere yardıma gittik. Fakat faşistlere yardımcı olan polis bizleri kovalayınca Fen Fakültesine kaçtık. Polis arkamızdan okula girdi. İçeriyi kurşunladı, hiç bir gerek yokken. Polise herhangi bir saldırı olmamıştı. Bunun üzerine polise karşı direniş başladı. Bu arada yanında dinamit patlayan bir öğrencinin kolu koptu. Polis içeri girerek dekanı tartakladı.

"Bu olay büyük tepki yarattı. Sosyal-demokratlar da olayı protesto etmek için bir miting düzenlediler. Dev-Genç yöneticileri mitinge katılıyoruz adı altında mitingi bastılar. Sosyal-demokratların kürsüdeki konuşmacısını alaşağı ettiler. Yerine ise "Şimdi gerçek sosyal-demokrat konuşacak" anonsuyla Erhan Erdoğmuş'u çıkarttılar. Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonunun pankartları parçalandı. Yerine Dev-Gençlilerin pankartları asıldı. Demirel hükümetine ve polisin zorbalığına karşı düzenlenen miting rayından çıkmış, böylece Halk Partisine yönelmişti."

Oral Çalışlar okullardaki panoların yırtılma olaylarıyla gençlik kitlesi arasındaki demokratik platformun da ortadan kalktığını belirtiyor ve ilk pano yırtılış olayını şöyle nakletiyor: "1969 Mayısında, bir grup Dev-Gençli, okulda sosyal-demokratların panosunu parçaladılar. Biz buna şiddetle karşı çıktık. Herkesin görüş ve düşüncelerini özgürce yayma hakkını savunduk. Fakat başaramadık. Böylece okullarda demokrasi ortadan kalktı. Tabii Siyasaldaki bu olay hızla bütün diğer okullara, İstanbul'a yayıldı ve sosyal-demokratlara hiç bir söz hakkı tanınmadı.

"O zaman Dev-Genç'in bu takımıyla bütün kavgamızın esası itttifaklar konusundaydı. Temel anlaşmazlık noktamızdı ittifaklar. Onlar, gençlik kitlesinden tecrit oldukları gibi, kendi dışlarındaki bütün siyasi gruplara da saldırı politikası izlediler.

● *ODTÜ'den başlatılan sosyal-demokrat düşmanlığı miting engellemeye kadar vardırıldı.*

Yüzde 95'ten yüzde 6'ya

ORAL Çalışlar 71'e doğru Dev-Genç'in okullardaki durumunu, eskiyle kıyaslayarak şöyle anlatıyor:

"Öğrenci derneği seçimlerinden bir örnek vermek istiyorum. 1969 Mayıs ayında Siyasal Bilgilerde yapılan öğrenci derneği seçimine, kayıtlı oğrenci kitlesinin yüzde 95'i katılmıştı. Zannedersem mevcut 1300 civarındaydı. Çok az bir grup seçimlere gelmemişti veya gelememişti. Devrimcilerin listesi kazanmıştı.

"1971'de yapılan ve İsmail Ayçiçek'in Başkan seçildiği seçimlere ise, 1340'dan fazla kayıtlı öğrenciden, sadece 80 tanesi katılmıştı.

■ *1969'da Siyasal Bilgiler Fakültesinde kayıtlı öğrencilerin yüzde 95'i seçimlere katılırken, 1971'de 80 kişi dernek kongresine geldi Dev-Genç yönetimi kendi önerisini benimseyenlere "devrimci sosyal-demokrat", benimsemeyenlere "gerici sosyal-demokrat" yaftasını asıyordu*

"Öğrenci kitlesi devrimcilerin, daha doğrusu kendisini koyun yerine koyan bazı Dev-Genç militanlarının çevresinden uzaklaşmış, onları yalnız bırakmıştı. Zaten onların da öğrencilerle birleşme diye bir sorunu kalmamıştı.

"Önceden öğrenci temsilciliği seçimlerine hazırlık 15 gün önceden başlardı. Herkes 15 günlük propagandasını yapar, adaylarını saptar, okula panolar asılırdı.

"Sonra, öğrenci kitlesi, öğrenci derneğinin başkanının bile kim olduğunu önemsemez oldu. Hatta, kitlenin seçimlere katılması engellendi. Öğrenciler ilgisizleştirildi. Önceleri demokratik, mesleki bir mücadele kararı, öğrenci kitlesinin oybirliğiyle alınırdı. Forum yapılır, konuşmalar yapılır, sonra oya sunulurdu karar. İşgale evet mi hayır mı? Ve oylar sayılırdı. Sonra, öğrencilerle birleşmek sorunu ortadan kalkınca, boykot, işgal vs. dernek tarafından ilan edilir oldu."

Yurtlarda durum

ORAL Çalışlar'a öğrenci yurtlarındaki durumu soruyoruz. Şu cevabı veriyor: "Yurtlarda, okullarda varolan çok canlı, heyecanlı tartışma ortamı, tufeyli takımı yurtlara çökünce ortadan kalktı. Yurtlarda kalmak herkesin isteğiydi. Herkes can atardı ve sıranın kendisine gelmesini beklerdi, uzun süre 1970'lerden sonra yurtlar çetelerin yemliği haline geldi. Yurtlardan herkes kaçmaya başladı. Kimse kalmaz oldu. Çünkü, oluşan çeteler, dışarda çeşitli provokasyonlar yapıp yurtlara kaçar olmuştu. Polis bunu fırsat bilip yurtları basıyor ve ne kadar öğrenci varsa alıp götürüyordu. En azından sürekli baskınlar:, öğrencide huzur bırakmadı. Ayrıca yurtlarda öğrenci olmayanlar yatıp kalkmaya başladı. Bunlar yurtlarda kalıp, çeşitli olaylara karışmak için hazır bekleyen, diğer kentlere hazır kuvvet giden başıboş çetelerdi. Bunları bir bakışta herkes tanırdı."

12 Mart'a doğru gençlik mücadelesi bu duruma getirilmişti: Dağınık, bölünmüş ve etkisiz yüzbinleri kucaklayan ve halkın geniş desteğini kazanan gençlik hareketi hükümetin resmi terörü ve kışkırtıcı ajanları yanında, maceracıların tutumu sonucu bu noktaya getirilmişti.

Gençliğin halkla kaynaştığı eylemlerden bir örnek. Ziraat Fakültesi öğrencileri Karşıyaka'da gecekondu halkının sorunlarını dinliyor.

14 Mart 1970, Cumartesi. Devrimci gençler, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi bahçesinde yapılan forumdan sonra ilk Büyük Millet Meclisi binasına doğru hareket ettiler.

YARIN: Küçük grupların oluşumu

BİR BAŞKA KIŞKIRTICI:

İhsan Karcı

■ **Polis aslında eyleme katılanların ismini biliyor İhsan Karcı listeyi polise vermiş""**

Gençlik içindeki kışkırtıcı ajanlardan biri de İhsan Karcı'ydı. Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde okuyup okumadığı pek bilinmezdi ama hep orada görülürdü. Gün Zileli, bir gün poliste gözaltındayken İhsan Karcı'yı bir an farkettiğini, bu durumu Atilla Sarp'a söylemelerine rağmen inandıramadıklarını belirtiyor. Zileli, bazı Dev-Gençlilerin İhsan Karcı'nın arabasıyla Amerikalıların askeri deposunun basılması eylemini yaptıklarını naklettikten sonra şunları anlatıyor:

"Deponun basılması eylemi, o dönemin en ileri, silahlı eylemlerinden biriydi. Ve İhsan Karcı da bu eylemin içindeydi. Baskında yakalanan Oktay Etiman poliste işkenceye çekiliyor. Oktay'ı konuşturmaya çalışıyorlar. Örneğin Oktay bir isimden söz edince, polisler, "daha, daha" diyorlar, "Mesela yedi kişinin ismini say." Polis aslında eyleme katılanların ismini biliyor. İhsan Karcı listeyi polise vermiş.

"Polis, o dönemde Dev-Genç'in anarşist havası içine iyice yerleşmiş durumda. Bu kesin. Muzaffer Köklü, Erdal Gökyüzü, İhsan Karcı açığa çıkanlar. Bir de tam olarak ortaya çıkmayan, ama kışkırtıcı ajan oldukları çok açık olarak görülen birçok adam var. İlginç olan şu ki, bu adamlar Dev-Genç'de hemen ön plana çıkabiliyor, sivrilebiliyorlardı. Mesela bireysel kahramanlık, iyi silah kullanmak, bir adam dövmek olunca, bu tip adamlar hemen öne çıkıyorlardı."

İhsan Karcı'nın Oktay Etimanların yakalanmasında oynadığı rol hakkında Doğu Perinçek şöyle diyor:

"Amerikalıların Konya asfaltı üzerindeki askeri deposu kundaklandı. Bunu yapanlar Oktay Etiman, İrfan Uçar takımıydı. Onlar silahları, Dil Tarih Coğrafyada faaliyet gösteren, yürüyüşlerde elinde fotoğraf makinesi sürekli resim çeken bir ajan provokatörden sağladılar. Daha sonra olayda kullanılan silahların balistik muayenesi yapıldıktan sonra, Oktay Etiman gözaltına alındı. Eylemde bir bekçi yaralanmıştı. Oktay Etiman da silahları bu adamdan almıştı. İhsan Karcı, daha birçok kışkırtıcı faaliyette rol oynadı."

Televizyonda bugün

11.00 GÜNAYDIN

Şebnem Savaşçı ile Bilgi Gökçeer'in birlikte sundukları programda oyuncak yapımı, Jeremy, Celal Şahin ve bebekleri, müzik köşesinde ise 23 Nisan Çocuk Şenliği ile ilgili bilgiler ve görüntüler yer alıyor.

12.00 HAFTANIN SARKISI

Programda Televizyon Çocuk Korosu, söz ve müziği Ziya Aydıntan'a ait olan "ATAM" adlı marşı seslendirecek.

12.05 TATİL SİNEMASI

13.45 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

Sürekli filmin Etyopya'yı tanıtan bölümü yayınlanacak.

14.30 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

(Geniş haber 7. sayfada)

19.30 TAS DEVRİ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 26. bölümünde hiç bir zaman verdiği sözü tutmayan Fred sinemaya gideceklerini de unutur

20.00 HABERLER

20.40 SAZ ESERLERİ

Programda Nevres Bey'in Hüzzam Saz Semaisi seslendirilecek.

20.45 DALLAS

Dizinin "Evdeki Casus" adlı bölümü yayınlanacak. (Geniş haber 7. sayfada)

21.35 TÜRKÜLERİN DİLİNDEN

22.35 SANAT DÜNYASI

Erol Alaçam ve Atilla Özgür'ün birlikte hazırladıkları programda, son 15 günün sanat olaylarına görüntü ve röportajlarla değinilecek.

23.10 HABERLER